

Univerzita Palackého v Olomouci
Filozofická fakulta

AGROTURISTIKA V ČESKÉ REPUBLICE
SE ZAMĚŘENÍM NA EKOARMY
případová studie

Bakalářská práce

Studijní program: Ruská filologie + Aplikovaná ekonomická studia

Vedoucí práce: Ing. et Ing. Lucie S. Závodná, Ph.D.

Autor: Lucie Trejtnarová

Olomouc 2016

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „Agroturistika v České republice se zaměřením na ekofarmy – případová studie“ vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Olomouci dne.....

Podpis.....

Lucie Trejtnarová

Poděkování

Tímto děkuji vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Et. Ing. Lucii Sáře Závodné, Ph.D., za cenné odborné rady, zapůjčení odborných knih, vstřícný přístup a čas, který mi věnovala. Dále děkuji majitelům farem a ekofarem za spolupráci a poskytnutí potřebných informací k napsání mé bakalářské práce. V neposlední řadě mé poděkování patří panu Kamilu Tomanovi za asistenci při ručním vazbě prvního výtisku této bakalářské práce a paní knihařce Ing. Evě Tobiškové ze Žamberka za vazbu ostatních exemplářů mé práce.

Obsah

Úvod.....	7
I. TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 Agroturistika.....	10
1.1 Základní vymezení pojmů	10
1.1.1 Zelený cestovní ruch	10
1.1.2 Šetrné formy cestovního ruchu	10
1.1.3 Farma.....	23
1.1.4 Ekofarma	23
2 Agroturismus v České republice	24
2.1 Vývoj venkovského turismu a agroturistiky v Česku a zahraničí	24
2.2 Faktory ovlivňující rozvoj, šíři uplatnění a zájem o venkovskou turistiku	25
2.3 Situace v České republice.....	26
2.4 Agroturismus	28
2.5 Situace po r. 1989	28
3 Podnikání ve venkovském cestovním ruchu	30
3.1 Specifičnost podnikání ve venkovském cestovním ruchu	30
3.2 Zahájení podnikatelské činnosti ve venkovském cestovním ruchu.....	31
3.3 Forma podnikání.....	32
3.4 Výsledný produkt venkovského cestovního ruchu	33
4 Instituce ovlivňující rozvoj venkovského cestovního ruchu v České republice	35
4.1 Ministerstva, kraje, obce a jimi řízené příspěvkové organizace.....	35
4.2 Zájmové subjekty	36
II. PRAKTICKÁ ČÁST.....	39
Případové studie subjektů:	39
5 EKO FARMA MP a Penzion s restaurací Sokolí hnízdo.....	39
5.1 Ekofarma MP.....	39
5.2 Penzion s restaurací sokolí hnízdo.....	43
6 PENZION Chalupa U Pramene a EKO FARMA	48
6.1 Ekofarma	48
6.2 PENZION Chalupa u pramene	50

7	FARMA POD LIPOU	52
7.1	O FARMĚ.....	52
8	Porovnání konkrétních subjektů působících v agroturistice	57
9	Doporučení k činnosti konkrétních subjektů působících v agroturistice	59
	Závěr.....	61
	SUMMARY	62
	Seznam pramenů a literatury	63
	Seznam zkratek	67
	Seznam obrázků	68
	Seznam tabulek	69
	Seznam příloh.....	70

Úvod

Již od pradávna je Česká republika známa svými venkovem, přírodními krásami, historickými památkami, rozsáhlým zemědělstvím, kvalitními produkty (jako je zelenina, ovoce, maso, mléko) a především šikovností českých obyvatel a jejich tradicemi. S postupným vývojem a novými trendy se začali lidé čím dál více centralizovat do měst a zvykat si na snadnou dostupnost zboží a služeb. S tím vypukl trend dovolených ve velkých resortech s plným servisem, moderními pokrokovými technologiemi a vyžitím.

Klasický obraz venkova se začal vytrácet a mladá generace postupně ztrácela zájem na venkově setrávat. Většina mladých lidí v dnešní době má spojen venkov a vesnice s návštěvou prarodičů hospodařících na poli bez dostupnosti obchodů a civilizace – to se zdá pro mnohé nelákavé.

Ovšem doba se postupně mění. Lidé začínají být přesyceni městského hektického života bez kontaktu s přírodou a moderních způsobů trávení dovolených. Tzv. *městské děti* již v dnešní době pomalu neví, jak vypadá kráva, prase, jak se používají hrábě, peče chleba, okopávají záhonky a vykonávají další běžné venkovské činnosti. Základní potraviny (jako je chléb, ovoce, zeleninu, maso, vejce a další) znají pouze z obchodů, aniž by měli tušení o jejich původu a vzniku. V posledních letech lidé začali z velkých měst unikat a směřovat zpět k venkovu, alespoň na dočasnou dobu. Tím vznikl nový druh cestovního ruchu, tzv. agroturistika. Ta představuje symbiózu zemědělství a turistiky, zahrnuje v sobě pojem cestování na venkov neboli trávení dovolené na venkově.

Zájemci o tento druh cestovního ruchu jsou nejčastěji celé rodiny s dětmi odjíždějící z měst objevovat venkovské oblasti, přírodní krásy, historické památky a tradiční zemědělství. Ubytovávají se na farmách či ekofarmách, učí se zemědělským činnostem, soběstačnosti, řemeslům a tradicím. Chtějí obnovit a zachovat venkov a jeho zdroje pro budoucí generace. Agroturistika je ideální pro početné rodiny. Představuje nízké náklady jak pro turisty, tak i pro farmáře, kterým umožňuje přímý prodej produktů zákazníkům. Zemědělskému podnikateli agroturistika umožňuje realizovat část vlastní zemědělské produkce (rostlinné i živočišné) bez zbytečných mezičlánků přímo na farmě – stravování a prodej potravinových surovin přímo hostům farmy.

Tento druh cestovního ruchu přináší rozvoj nejen pro majitele farem ale i pro celou vesnici. Účastníci agroturistiky využívají v dané lokalitě i ostatních služeb. Rozvoj venkovské turistiky a jejího specifického produktu agroturistiky patří mezi důležité nástroje ekonomického oživení

regionů. Přináší vznik nových podnikatelských aktivit, především napomáhá vzniku nových pracovních příležitostí a v této souvislosti i stabilizaci venkovského obyvatelstva.

Agroturistiku je možné provozovat v průběhu celého roku, je však třeba počítat s výkyvy počasí v průběhu roku a zaměřit se tak na různé činnosti.

Podnikání v agroturistice vyžaduje změnu postojů obyvatel venkova, dobré podmínky pro podnikání v této oblasti a orientaci na trhu. Úspěch agroturistiky je podmíněn rozvojem drobného podnikání v příslušných regionech.

Rostoucí zájem o pobyt na venkově je spojen s dalšími trendy dnešní doby, jako jsou BIO potraviny, EKO produkty, farmářské trhy, třídění odpadu, nesouhlas s dovozem potravin a další.

Předmětem bakalářské práce je poukázat na přítomnost agroturistiky v České republice se zaměřením na existenci a činnost ekofarem. Dále si práce klade za cíl definovat podnikání v agroturistice a na konkrétních případových studiích farem a ekofarem identifikovat podnikatelskou činnost v agroturistice v praxi. Konkrétní příklady jsou vybrány z rodného kraje autorky, tzn. z Orlických hor a Podorlicka. Případové studie vznikaly na základě rozhovorů s majiteli farem a ekofarem. Součástí práce jsou i doporučení autorky na zlepšení činností konkrétních subjektů. Posledním z hlavních cílů práce je vytvoření propagačního materiálu pro Turistické informační středisko v Žamberku. Ten má dopomoci rozšíření oblasti agroturistiky do povědomí jak místních obyvatel města Žamberka, tak i okolních obyvatel a turistů směřujících do oblasti Orlických hor a Podorlicka. K vytyčení tohoto cíle vedla čtyřletá působnost autorky ve zmíněném žambereckém turistickém informačním centru.

Bakalářská práce je rozdělena na část praktickou a teoretickou a celkově obsahuje 9 kapitol. První čtyři kapitoly obsahují teorii potřebnou k pochopení dané oblasti cestovního ruchu a nezbytnou k pochopení praktických příkladů, o kterých pojednává zbývajících 5 kapitol. První kapitola pojednává o jednotlivých definicích pojmu agroturistika. Vymezuje základní pojmy vztahujících se k této formě cestovního ruchu a zasazuje daný pojem do problematiky cestovního ruchu. Druhá kapitola seznamuje s agroturismem v České republice. Třetí kapitola se zbývá vymezením podnikání ve venkovském cestovním ruchu a ve čtvrté teoretické kapitole lze nalézt nejvýznamnější instituce České republiky působící v oblasti venkovského cestovního ruchu. Pátá kapitola již seznamuje s prvním konkrétním příkladem ekofarmy. Šestá kapitola uvádí druhý příklad ekofarmy orientovanou BIO směrem. Sedmá kapitola představuje charakteristiku farmy, která není ekologická ani biologická. Osmá kapitola porovnává jednotlivé konkrétní příklady subjektů, působících v agroturistice. Poslední kapitola přináší doporučení autorky pro konkrétní příklady farem a ekofarem.

Definici pojmů turistika, turismus, agroturistika, agroturismus a cestovní ruch vykládají autoři publikací různě. Někteří uvádějí turistiku jako synonymum k cestovnímu ruchu, jiní tvrdí, že se o synonymum v žádném případě nejedná. Turistiku lze definovat jako „chození“ a turismus jako vědu či problematiku – k této definici se autorka přiklání a přijímá rovnost mezi turismem a cestovním ruchem.

-

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 Agroturistika

1.1 Základní vymezení pojmů

V posledních letech se stále více prosazuje a rozvíjí celá řada nových forem cestovního ruchu, které spojuje šetrnost vůči cílovým místům cestovního ruchu (dále CR), ohleduplnost vůči přírodě i celému životnímu prostředí, vůči kulturnímu a historickému bohatství i ohleduplnost ve vztazích mezi lidmi. Podle POUROVÉ (2000) se tyto formy cestovního ruchu vymezují následovně:

obecně ZELENÝ CESTOVNÍ RUCH:

- Ekoturistika
- Venkovský cestovní ruch
 - o vesnická turistika
 - o agroturistika
 - o ekoagroturistika
 - o chataření a chalupaření

1.1.1 Zelený cestovní ruch

Zelený cestovní ruch je nejširším pojmem ve vztahu k šetrnému cestovnímu ruchu. Tento druh CR uznává v první řadě místní hledisko uskutečňování CR, tzn. ve volné krajině, ovšem i v mírně osídlených oblastech (na rozdíl od CR ve městech nebo v koncentrovaných přímořských střediscích). Zelený CR je charakteristický touhou návštěvníků splynout zároveň s přírodou i lidským prostředím. Jde o takový CR, který má aktivní náplň, respektuje a chrání přírodu. Zelený cestovní ruch především vystupuje jako **ekoturistika** a **venkovský cestovní ruch**.¹

1.1.2 Šetrné formy cestovního ruchu

Podle kolektivu autorů, katedry cestovního ruchu VŠE Praha (2007) se dělení forem šetrného cestovního ruchu liší – Ekoturistiku zahrnují pod Venkovský cestovní ruch, a to následovně:

¹ POUROVÁ, M., *Agroturistika, možnosti rozvoje a perspektiva v České republice*, monografie, ČZU Praha, KUFR, Praha: 2000, 16 s.

- Venkovský cestovní ruch
 - Agroturistika (přesněji *agroturismus*²)
 - Ekoagroturistika
 - Ekoturistika
 - Cykloturistika

Můžeme se též setkat s pojmem „**alternativní cestovní ruch**“, což je obecné označení pro takový cestovní ruch, který je alternativní k *masovému cestovnímu ruchu* (vytváří negativní vlivy na sociální a kulturní prostředí a obecně na životní prostředí). Jedná se zpravidla o CR v malých skupinách respektující zvyklosti a potřeby místní komunity a její životní prostředí.³

² PÁSKOVÁ M., ZELENKA J.: *Cestovní ruch, výkladový slovník*, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2002, 10 s.

³tamtéž, 17 s.

1.1.2.1 Venkovský cestovní ruch

Venkovský cestovní ruch (též rurální cestovní ruch; angl.. rural tourism) představuje souborné označení pro druh cestovního ruchu s vícedenním pobytem a s rekreačními aktivitami na venkově. Jde např. o pěší turistiku, jízdu na kole či na koni, pozorování domácích zvířat a péče o ně, konzumace potravin vyprodukovaných na farmě. Ubytování je možné v soukromí nebo v menších hromadných ubytovacích zařízeních. Přitažlivost rurálního CR je založena na některých prvních skutečného či smyšleného venkovského způsobu života – tichá, klidná rozsáhlá krajina, čistý vzduch, pracovní aktivity, folklór, zvyky, tradice, řemesla, příroda, stromy a zvířata. Přitažlivost tohoto druhu CR je individuální pro každého jedince. Rozvoj tohoto druhu CR souvisí s rozvojem venkova - budování turistických tras a cyklostezek, rozvoj farem a alternativního zemědělství, rozvíjení tradičních řemesel, budování a obnova menších ubytovacích zařízení, budování místních muzeí, skanzenů a revitalizace objektů. Venkovský CR může mít různé formy, jako je: agroturistika, ekoagroturistika, ekoturismus, dobrodružný cestovní ruch, kulturní CR.⁴

Podle Konečného (2013), je uchopení pojmu venkovského cestovního ruchu (*rural tourism*) a pojmu agroturistika (*agritourism*) poměrně obtížné, jelikož neexistuje jednotná a ustálená definice. Beze sporu je jasné, že venkovský turismus má spojitost s venkovským prostorem – uskutečňuje se v něm. Nicméně to neznamená, že všechen turismus probíhající na venkově se jeví jako venkovský cestovní ruch.⁵

Na otázku „Co je to venkovská turistika?“ autorka Stříbrná (2005) reaguje: „*Na první pohled jde o jednoduchou otázku. Venkovská turistika je cestovní ruch, který se odehrává na venkově. Zamyslíme-li se však nad tím hlouběji, jednoduchá definice nevystihuje podstatu produktu. Jde totiž o celý komplex faktorů, vazeb a vývojových tendencí, jež ve svých důsledcích ovlivňují výslednou podobu produktu*“⁶

⁴ PÁSKOVÁ M., ZELENKA J.: *Cestovní ruch, výkladový slovník*, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2002, 309 s.

⁵ KONEČNÝ, O.: *Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice*, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 24 s.

⁶ STŘÍBRNÁ, M., *Venkovská turistika a agroturistika*, Profi Press, s. r. o., Praha: 2005, 7 s.

Jedná se například tyto faktory:

- CR, který směřuje do měst či rekreačních středisek, není omezený jen na městské oblasti, ale rozprostírá se i do venkovských oblastí
- ne všechna turistika odehrávající se ve venkovských oblastech je vyloženě „venkovskou“, ale může být i městskou - je pouze do venkovské oblasti umístěna.
- v různých oblastech se vyvinuly různé formy venkovské turistiky. Např. na německém a rakouském venkově převládá a hraje významnou roli dovolená na farmě, která je na americkém a kanadském venkově vzácnější.
- venkovské oblasti procházejí neustálými změnami, které vyplývají např. ze situace na světových trzích, z rozvoje komunikací a telekomunikací, které změnily tržní podmínky a orientaci na tradiční produkty, z rostoucího vlivu ochránců životního prostředí, kteří kontrolují využívání půdy a přírodních zdrojů v oblastech.
- zaznamenává se vylidňování některých oblastí, a příliv obyvatel v jiných oblastech. Někteří lidé hledají místo k trávení volného času v důchodu, jiní přicházejí rozvíjet nové, netradiční formy podnikání, a další...
- trendem zůstává budování předměstských oblastí a druhých domovů mimo město. Tato skutečnost souvisí s dojížděním na dlouhé vzdálenosti. Tyto jevy smazávají rozdíl mezi městem a vesnicí, který byl kdysi očividný.
- venkovská turistika má různé podoby. Obsahuje dovolenou s ubytováním na farmách (**agroturistiku**), zahrnuje i dovolenou v přírodě (**ekoturistiku**), dovolenou s pěší turistikou, horolezectví, jezdectví na koni, dobrodružství, sportovní a zdravotní turistiku, myslivost, rybaření, cesty za poznáním, turistiku za uměním a dědictvím minulosti a v některých oblastech i etnickou turistiku.⁷

Jak uvádí Konečný (2013), zjednodušený pojem „*cestovní ruch probíhající na venkově*“ není odbornou veřejností respektován. Výhrady mají k tomu, že venkovský CR by měl naplňovat myšlenku udržitelnosti a představovat určitou alternativu k masové formě CR, který se projevuje řadou negativních důsledků na hostitelské prostředí. Proto bývá někdy tato forma CR zařazována jako součást tzv. **zeleného turismu** (*green tourism*) nebo přibližována k **ekoturismu**. Obě formy lze řadit k tzv. *měkkému turismu*⁸, který se snaží negativní dopady turismu ať již na přírodní prostředí nebo komunitu minimalizovat a naopak maximalizovat jeho

⁷ STRÍBRNÁ, M., *Venkovská turistika a agroturistika*, Profi Press, s. r. o., Praha: 2005, 7 – 8 s.

⁸ viz tabulka *Charakteristika měkkého a tvrdého turismu*

užitek.⁹ Např. Ne všechny objekty, provozující agroturistiku (subjekty venkovského cestovního ruchu) – farmy a ekofarmy, jsou udržitelné.

Podle kritéria rozlišení turismu dle vlivu na hostitelské prostředí se turismus dělí:

- Tvrdý (negativní, nešetrný) turismus
- Měkký (pozitivní, šetrný turismus).

Tabulka 1 Charakteristika měkkého a tvrdého turismu

Tvrdý turismus	Měkký turismus
masové cestování	individuální, rodinné cesty, cesty s malou skupinou přátel
málo času rychlé dopravní prostředky	dost času přiměřené a pomalé dopravní prostředky
daleko	blízko
pevný program	spontánní rozhodnutí podle situace
řízení zvenku (cestovní kancelář)	řízení zevnitř
importovaný styl	styl života blízký dané zemi
pamětihodnosti	zážitky
pohodlně a pasivně	s úsilím a aktivně
žádná nebo malá duševní příprava bez znalosti domácího jazyka, pocit převahy, nákupy, „shopping“, suvenýry	příprava vztahující se k dané zemi se znalostí domácího jazyka, radost z učení se od domácích, přivést dárky hostitelům, vzpomínky, nové zážitky
zvědavost, hlasitý	takt, tichý

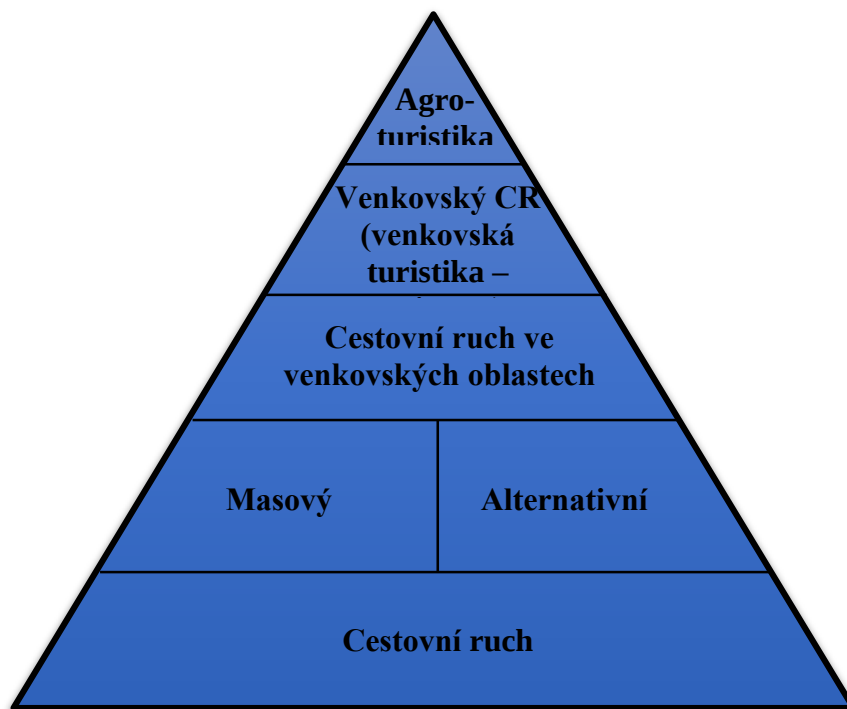
Zdroj: Konečný 2013

Venkovský CR tak lze chápat jako specifickou, k přírodě a komunitě ohleduplnou, formu turismu ve venkovském prostoru. Z těchto důvodů nebývají jako součást venkovské turistiky chápány horská a přímořská centra cestovního ruchu s velkými ubytovacími kapacitami, do kterých každoročně přijíždí desetitisíce turistů, i přesto to třebaže se jedná o ubytovací zařízení lokalizované ve venkovském prostoru. Tuto skupinu turistů zajímá více

⁹ KONEČNÝ, O: *Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice*, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 24-26 s.

turistická infrastruktura než místo pobytu, jeho „venkovskost“ či venkovská krajina, jak uvádí Konečný (2013) který myšlenku převzal od Lane (1994).

Jak poznamenává Kolektiv autorů VŠE (2007), pro venkovský CR platí, více než pro jiné formy cestovního ruchu, respektování zásad trvale udržitelného rozvoje spojené se stavem a potřebami konkrétního území.

Obrázek 1 Ukotvení venkovského cestovního ruchu (rural tourism) a agroturistiky (agritourism) v rámci cestovního ruchu;

Zdroj: KONEČNÝ, Agroturistika a venkovská turistika, 25 s.

Stříbrná (2005) hovoří o venkovské turistice (jako o typické venkovské dovolené), která by se svými specifikami měla být:

- Umístěna do venkovských oblastí,
- funkčně venkovská, budovaná na ojedinělých rysech venkovského světa (na malovýrobě, otevřeném prostoru, kontaktu s přírodou, dědictvím minulosti, na tradičních zvycích),
- venkovská ve svém měřítku, tj. malé budovy, malá sídla apod.,
- tradiční ve svém charakteru, což znamená, že poroste pomalu a organicky ve spojení s místními rodinami; řízena na místní úrovni a rozvíjena s cílem zajistit dlouhodobý rozvoj dané oblasti,

- trvale udržitelná; její rozvoj by měl pomáhat udržovat zvláštní venkovský charakter dané oblasti a neměl by likvidovat místní zdroje.¹⁰

„V kontextu posledního tvrzení by se tedy mělo na venkovskou turistiku nazírat spíše jako na potencionální nástroj ochrany přírody a krajiny a trvale udržitelného rozvoje než jako na urbanizační a rozvojový nástroj – měla by být spíše potenciálním nástrojem ochrany přírody a krajiny, a trvale udržitelného rozvoje než nástrojem urbanizačním a rozvojovým (principy ekoturismu)“¹¹

Za typické znaky venkovské turistiky autorka Stříbrná (2005), považuje:

- Lokalizaci ve venkovském prostředí:
 - s nízkou hustotou obyvatelstva,
 - otevřeným prostorem,
 - s malými sídly obvykle s méně než deseti tisíci obyvateli.
- Ohleduplný vztah k přírodě a krajině,
- decentralizované ubytování s omezenou kapacitou,
- komorní, téměř rodinné zázemí,
- pochopení pro individuální aktivity návštěvníků a turistů,
- využívání půdy souvisí především se zemědělstvím, lesnictvím a ochranou přírodních lokalit,
- zázemí v horských a podhorských oblastech (symbióza se zemědělstvím = originální nabídka služeb cestovního ruchu).¹²

Někteří autoři odlišují termíny: venkovská turistika, venkovský turismus, cestovní ruch ve venkovském prostředí, venkovský cestovní ruch, vesnická turistika, atd., někteří tyto termíny považují za synonyma.

1.1.2.1.1 Vymezení venkovského prostoru

Konečný (2013) uvádí, že je zřejmé, že pro uchopení venkovského turismu je nezbytné znát přístupy k vymezení venkovského prostoru, v němž se tato forma turismu odehrává. Je nutné chápat rozdíl ve vymezení venkova jako spojitého území a vymezení venkovské

¹⁰ STŘÍBRNÁ, M., *Venkovská turistika a agroturistika*, Profi Press, s. r. o., Praha: 2005, 9 s.

¹¹ KONEČNÝ, O: *Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice*, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 26 s.

¹² KONEČNÝ, O: *Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice*, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 24-26 s.

obce. V 60. a 70. letech 20. století se dalo o venkov a venkovském území hovořit jako o synonymech, tzn. jako o stejnorodém typu území, které bylo charakteristické poměrně nízkou hustotou zalidnění a vysokým podílem zaměstnanců v zemědělství. Tento obraz v současné době neplatí.

Dnes se setkáváme s diferencovanou strukturou různě rozvinutých venkovských území, která plní množství rozdílných funkcí – lze hovořit o venkovech. Důležité je však to, že při jakémkoliv územním definování venkova je třeba znát účel, za jakým venkovský prostor vymezujeme, a podle toho přizpůsobit zvolené ukazatele.

Je možné tedy konstatovat, že jednotná definice pojmu venkov neexistuje. Venkov může být vymezen na základě celé řady kritérií, jejichž přehled ukazuje *Tabulka 2*, která byla sestavena Sociologickou laboratoří na České zemědělské univerzitě v Praze.¹³

Tabulka 2 Kritéria vymezení venkovských sídel

Kritérium	Hlavní znak
Urbanistická struktura	Rozvolněná zástavba, zemědělský statek, rozsáhlé veřejné prostory, nízký podíl zastavěných ploch
Architektonické znaky	Nízkopodlažní zástavby, integrace obytné a dalších funkcí, absence nájemního bydlení, individuální výstavba
Sociální znaky	Konservatismus, tradicionalismus, sousedství, participace, kooperativnost, sdílení společné historie
Ekonomické znaky	Vyjíždka do zaměstnání, zaměstnanost v zemědělství, vyšší podíl samozásobitelství, kutilství
Veřejná správa	Označení obce, postavení obce ve struktuře veřejné správy
Velikostní znaky	Počet obyvatel, hustota zalidnění, rozloha, podíl zastavěné plochy

Zdroj: Sociologická laboratoř ČZU in Binek a kol (2007), převzal Konečný 2013

¹³ KONEČNÝ, Ondřej: Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 30 s.

1.1.2.2 Agroturistika

Podle Kolektivu autorů VŠE (2007) je pojem **agroturistika** (přesněji *agroturismus*¹⁴) označení pro zvláštní formu venkovského CR, která v sobě spojuje bezprostřední využívání přírody a krajiny venkova, je charakteristická vztahem přímým k zemědělským pracím či usedlostem se zemědělskou funkcí. Agroturistika je provozována podnikateli v zemědělské prvovýrobě a slouží jim jako hlavní nebo vedlejší zdroj pro udržení nebo rozšíření hlavního podnikatelského programu, to znamená, např. pro výrobu zemědělských produktů (živočišných či rostlinných). Tato forma venkovského CR je ideálním typem rodinné dovolené. Zájemcům umožňuje poskytnout pobyt se stravou na venkovských statcích s možností účastnit se prací souvisejících se zemědělskou výrobou nebo chovem zvířat (především koní).

V roce 2012 byla autory Pásková M., Zelenka J. vydána kniha „*Cestovní ruch, výkladový slovník – kompletně přepracované a doplněné 2. vydání*“ k publikaci z roku 2002 „*Výkladový slovník cestovního ruchu*“ - ke změně definice *agroturismu* autory nedošlo. Pouze byly doplněny aktuálnější informace pro získání a udělení dotací v rámci agroturistiky a výrok o motivaci účastníků agroturistiky. V doplněném vydání byl ubrán výrok „*Pro agroturismus se nepřesně používá také termín agroturistika*. Dále byl ubrán termín s definicí „**agroturistika** viz přesněji *agroturismus*“¹⁵

Specifičnost agroturistiky na rodinné farmě je založena na tom, že turista se pohybuje volně v provozním prostředí zemědělského podnikatele, případně je možné, aby se seznámil se vším, čím je zemědělská usedlost tvořena. Jedná se především o domácí a hospodářská zvířata (psy, kočky, prasata, kozy, ovce, prasata, krávy, koně, drůbež aj.), dále o hospodářské objekty a movitosti (chlěvy, stodoly, stáje, zemědělské stroje, nářadí apod.)¹⁶

Ubytování v rámci agroturistiky zpravidla poskytuje zemědělská usedlost - na rodinné farmě či v rekreačních objektech, které jsou ve vlastnictví nebo v užívání zemědělského podnikatele (chaty, chalupy, sruby, osady, rekreační domky).¹⁷

Stravování nabízí četný prostor pro odbyt vlastních výpěstků, resp. výrobků, v podobě surovin (mléko, maso, vejce, ovoce, zelenina) nebo polotovarů. Nabídka je tvořena z větší části

¹⁴ PÁSKOVÁ M., ZELENKA J.: *Výkladový slovník cestovního ruchu*, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2002, 14 s.

¹⁵ PÁSKOVÁ M., ZELENKA J.: *Cestovní ruch, výkladový slovník – kompletně přepracované a doplněné 2. vydání*; Linde Praha, a. s., 2012, 26 s.

¹⁶ VŠE Praha, Katedra cestovního ruchu, Kolektiv autorů: *Venkovský cestovní ruch, jeho specifika a podmínky pro rozvoj*, OECONOMICA, Praha: 2007, 10 – 11 s.

¹⁷ Tamtéž, 10 – 11 s.

zejména sezónními produkty a soustřeďuje se na stravu a obyčejně typické pro danou vesnici a zemědělství. Jako příklad je možné uvést biopotraviny vázané na organické zemědělství nebo typickou venkovskou stravu (mléko, brambory, krajová jídla jako je polévka kulajda, kyselo, houbový nákyp Kuba, a další ...), dále třeba posvícenské slavnosti, zabijačkové hody, vinobraní apod. Klienti si mohou jídlo připravovat sami nebo se stravovat v místních restauracích a hostincích.¹⁸

Trendem současné doby je možnost si pobyt (ubytování a stravu) na farmě odpracovat. Tomuto trendu jsou více otevřeni zahraniční farmáři, čeští však tuto možnost nevyklučují, avšak mají z ní určité obavy. Bojí se způsobené škody ze strany potenciálních pomocníků - viz příklad v praktické části práce.

Jak z výše uvedeného textu vyplývá, termíny *agroturistika* a *agroturismus* jsou chápány a definovány různě:

Další definice agroturistiky

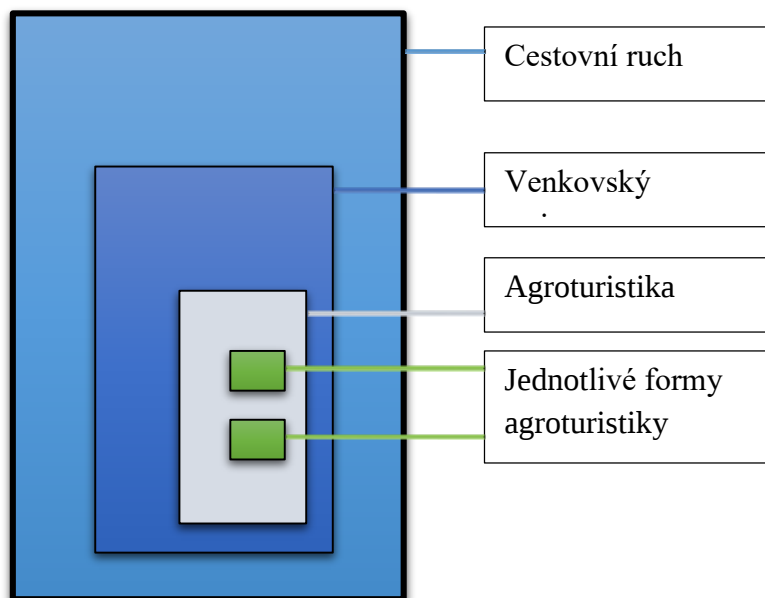
Ministerstvo zemědělství ČR např. definuje *agroturistiku* jako „formu venkovské turistiky, která je provozována podnikateli v zemědělské výrobě a slouží jim jako dodatečný nebo další finanční zdroj k udržení nebo rozšíření hlavního podnikatelského programu, tj. výroby zemědělských produktů. Tržby ze zemědělské výroby by vždy měly pro podnikatele v agroturistice představovat nejméně 51 % celkových tržeb. Specifickou formou agroturistiky potom představuje *ekoagroturistika*.“¹⁹

Autor Konečný (2013) popisuje pojem *agroturistika* následovně: „Existuje řada užívaných významů pojmu **agroturismus** (*agritourism*), jádrem definic je sepetí turismu a zemědělství – jak například Sharpley a Sharpley (1997 s.9) uvádějí, že „*agroturistika* představuje turistický produkt, který je přímo spjatý se zemědělským prostředím, jeho produkty a pobytem na farmě“. Z literatury je patrné, že jsou užívány také pojmy jako **faremní turistika** (*farm tourism*), **turistika na farmě** (*tourism on farm*), **na farmě založený turismus** (*farm-based tourism*), **dovolená na statku** či dokonce je takto chápán venkovský turismus (Phillip a kol. 2010). Nejčastěji je však *agroturismus* skutečně chápán jako jeden z typů venkovského turismu (viz Obrázek 1 a Obrázek 2). V rámci typologií *agroturismu* někteří autoři proto rozlišují i *farmy, které již zemědělsky ne hospodaří* (*non working farm*), ale mají zemědělský charakter

¹⁸ VŠE Praha, Katedra cestovního ruchu, Kolektiv autorů: Venkovský cestovní ruch, jeho specifika a podmínky pro rozvoj, OECONOMICA, Praha: 2007, 10 – 11 s.

¹⁹ Kolektiv autorů: *Turistika na venkově*, Ministerstvo zemědělství ČR, 1994

a jsou součástí venkovského turismu (do této skupiny je například zahrnována **hipoturistika**)(Phillip a kol.2010). „²⁰

Obrázek 2 Vymezení agroturistiky v rámci turismu

Zdroj: KONEČNÝ, O: Agroturistika a venkovská turistika, 36 s.

²⁰ KONEČNÝ, O: Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 35 - 36 s.

Dále Pourová (2002) popisuje agroturistiku takto:

„Jde o specifickou formu venkovského CR, která vedle bezprostředního využívání přírody a krajiny venkova je charakteristická přímým vztahem k zemědělským pracím nebo usedlostem (budovám) se zemědělskou funkcí. Agroturistika je provozována podnikateli v zemědělské prvovýrobě jako vedlejší, doplňková činnost sloužící k získání dodatečných finančních prostředků s tím, že zemědělská výroba by měla být činností dominantní. Je představována souhrnem služeb (ubytovacích, stravovacích a ostatních), činnostmi na farmě i v okolním prostředí, ale i možnostmi zážitků, které zemědělský subjekt poskytuje (prodává) návštěvníkům za účelem rekreace a odpočinku. Jde tedy o cestovní ruch na zemědělských farmách nebo v objektech zemědělských podniků. „²¹

V rámci agroturistiky Habán a Otepka (2004) rozlišují tyto typy:

- Dovolená na farmě (nabídka ubytování a dalších služeb na farmě),
- Gastronomický agroturismus (důraz je kladen na odbyt vlastních výrobků),
- „skandinávský typ agroturismu“ (pronájem budov, nabídka kempovacích ploch). ²²

Jak uvádí POUROVÁ (2000): „Specifickou formou agroturistiky je *Ekoagroturistika*.“

²¹ POUROVÁ, M., *Agroturistika, možnosti rozvoje a perspektiva v České republice*, monografie, ČZU Praha, KUFR, Praha: 2000, 17 s.

²² KONEČNÝ, Ondřej: *Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice*, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 35-36 s.

1.1.2.3 Ekoagroturistika

Ekoagroturistika (nebo též **ekoagroturismus**²³) je „turistika na ekologicky hospodařících farmách produkujících bio-produkty, které jsou umístěny ve zdravotně příznivém životním prostředí. Ekologická farma nepoužívá při výrobě rostlin a chovu zvířat žádné syntetické chemikálie, hnojiva, hormonální přípravky, umělá barviva či konzervační látky. Zvířata jsou chována přirozeným způsobem a krmena bez používání masokostních mouček apod. Produkty ekologického zemědělství podléhají přísné kontrole a splňují mezinárodní standardy a mohou používat ochrannou známku BIO. Podstatným znakem ekoagroturistiky je nejen sejetí turistiky s farmářskou rodinou, ale i účast na zemědělských pracích a konzumace produktů jejich ekologického zemědělství.“²⁴

1.1.2.4 Ekoturismus

Počátky ekoturismu se datují již v polovině 80. let a jsou úzce spjaté s mexickým specialistou Hectorem – Ceballos-Lascurainem. Ten definoval tento sektor, jako sektor zahrnující v sobě cestování do relativně nedotčených nebo nekontaminovaných přírodních oblastí se specifickým předmětem zkoumání, obdivování a užívání si scenérií krajiny, divoké zvěře stejně tak jako obdiv existujících kulturních aspektů (a to jak minulých tak současných) nalezených v těchto oblastech.

Výše uvedená definice v sobě zahrnuje dvě základní kritéria ekoturismu (zajímavosti založené na přírodě a vzdělávací či vděčná motivace), která se od jisté doby staly téměř všeobecně uznávaná jako dvě ze tří základních předpokladů existence ekoturismu.

Jako třetí kritérium se uvádí environmentální a sociokulturní udržitelnost, která je obsažena ve většině definic, které byly následně předloženy.

Epler Wood, např. definuje ekoturismus jako cestování do přírodních oblastí za účelem pochopení kulturní a přírodní historie životního prostředí tak, aby nedošlo k narušení celistvosti ekosystému. Zároveň ekoturismus přináší hospodářské příležitosti, zachování přírodních zdrojů, finanční prospěch pro místní obyvatele. (překlad vlastní).²⁵

²³ Podrobněji viz PÁSKOVÁ M., ZELENKA J.: *Cestovní ruch, výkladový slovník* – kompletně přepracované a doplněné 2. vydání; Linde Praha, a. s., 2012, 130 s.

²⁴ VŠE Praha, Katedra cestovního ruchu, Kolektiv autorů: *Venkovský cestovní ruch, jeho specifika a podmínky pro rozvoj*, OECONOMICA, Praha: 2007, 11 s.

²⁵ WEAVER DAVID: *Sustainable Tourism: Theory and Practice*; ELSEVIER Ltd. Oxford UK, 2006, 192 s.

Pro porovnání, jak uvádí český autor Konečný (2013), **ekoturismus** je vázán na kvalitní a atraktivní přírodní prostředí, svým pojetím aktivně přispívá k ochraně přírodního a kulturního dědictví – stejně jako „*na přírodě založený*“ cestovní ruch (*nature-based tourism*).

Ekoturismus přináší pracovní příležitosti místním lidem. Kladem je, že na rozdíl od zemědělství, průmyslu nebo těžební činnosti nepoškozuje krajinu, proto může být nástrojem financování ochrany ekologicky citlivých území a ekonomického rozvoje populace, která žije v blízkosti těchto území. Proto není ochrana přírodních zdrojů (na něž je ekoturismus vázán) přítěží či limitem rozvoje, ale naopak přínosem pro místní obyvatelstvo. Ekoturismus zajišťuje setrvání získaných příjmů v daném území a komunitách, a to tak, že klade důraz na roli místních komunit v plánování, rozvoji a fungování turistického odvětví v dané lokalitě.

V ekoturismu je možné vidět šanci jak pro místní obyvatele, tak pro přírodu. Příroda je stěžejním předpokladem pro rozvoj turismu v daném území. Pokud si to místní komunita uvědomí a ukáže se význam ekoturismu pro místní ekonomiku, vyvolá to zájem místní komunity o tento zdroj turismu pečovat a chránit jej.²⁶

1.1.3 Farma

Farmu můžeme charakterizovat jako: „*1. větší soukromou hospodářskou usedlost, původně v anglosaských zemích. 2. závod zabývající se chovem převážně jednoho druhu zvířat; základní jednotka živočišné výroby (např. farma drůbeží, kožešinová, králičí).*“²⁷

1.1.4 Ekofarma

Definice Ekofarmy je následující: „*farma, kde se pěstují rostliny nebo chová dobytek na přírodním, ekologickém základě.*“²⁸ Pojem Ekofarma vznikl spojením dvou slov: *ekologie*²⁹ + *farma*.

²⁶ KONEČNÝ, Ondřej: *Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice*, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 24-25 s.

²⁷ KOLEKTIV AUTORŮ; *Velký naučný slovník a/l*, vyd. 1.; DIDEROT; PRAHA 1999, 406 s.

²⁸ Tamtéž 369 s.

²⁹ „*věda zkoumající vztahy organismů k vnějšmu prostředí a vztahy organismů navzájem (včetně člověka). Patří mezi základní biologické disciplíny a zároveň je vědou interdisciplinární; poskytuje teoretický základ všem aktivitám vedoucím k ochraně životního prostředí.*“ – Tamtéž 370 s.

2 Agroturismus v České republice

2.1 Vývoj venkovského turismu a agroturistiky v Česku a zahraničí

Jak uvádí Konečný (2013), z historického pohledu není venkovský cestovní ruch žádnou novou záležitostí.³⁰

Tomu nasvědčuje i monografie autorky Marie Pourové z roku 2000, která se zabývá agroturistikou v České republice – jejími možnostmi rozvoje a perspektiv. Ve svém díle uvádí: *„Agroturistika je významnou podnikatelskou činností, která může být pro venkov potenciálním zdrojem příjmu a nových pracovních příležitostí. V České republice se tato forma turistiky začíná postupně rozvíjet. (...) Česká republika svými přírodními krásami, turisticky atraktivní polohou, kulturním, historickým a jiným potenciálem (dostatek zemědělských usedlostí, farem, chalup, chat) přímo vybízí k uplatnění této formy podnikání v rozvoji venkova. Lze očekávat, že Evropané i obyvatelé jiných kontinentů budou nadále cestovat napříč Evropou a jejich cesty se budou spojovat ve střední Evropě, tedy u nás. Proto je potřebné cílevědomě podporovat rozvoj cestovního ruchu v České republice včetně agroturistiky.“*³¹

Již na počátku 19. století se objevil zájem o rekreaci na venkově, a to jako reakce na rodící se průmyslová města aglomerace se všemi svými negativními dopady (hluk, špína, stres, apod.) Venkovský cestovní ruch byl však především určen pro bohatší vrstvy obyvatel. Odrážel se především v jízdě na koni nebo lovu zvěře. Prvními místy venkovské turistiky byly Alpy a americké Skalisté hory, které byly podporovány „železničním“ marketingem a kapitálovými investicemi, jak uvádí řada dokumentů. K tomu vedla díla řady spisovatelů, která zachycovala romantiku venkovské scenérie. To vyvolávalo zájem návštěvníků k navštívení těchto míst. Na tomto faktu začali vydělávat železniční společnosti dopravující turisty na venkov.³²

K velkému rozvoji venkovského cestovního ruchu však došlo až v 60. a 70. letech 20. století. Vedlo k tomu např. omezení pracovní doby, změny ve struktuře volného času (delší dovolená a dvoudenní víkend), růst reálných příjmů obyvatel a investice do dopravní infrastruktury.

Zřetelný posun od masového cestovního ruchu směrem k novým formám turismu byl v ekonomicky vyspělé Evropě pozorován zhruba od 80. let 20. století. Začala se ve společnosti

³⁰ KONEČNÝ, Ondrej: *Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice*, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 109 s.

³¹ POUROVÁ, M., *Agroturistika, možnosti rozvoje a perspektiva v České republice, monografie*, ČZU Praha, KUFŘ, Praha: 2000, 4 s.

³² KONEČNÝ, Ondrej: *Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice*, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 109 s.

projevovat touha po odlišnosti, individualitě a možnosti navštívit nová nepoznaná místa. Začíná se také objevovat více informací o alternativních formách cestovního ruchu, které se také později spojily právě do označení venkovský cestovní ruch. Tento druh cestovního ruchu se dostal do malých měst a vesnic, tzn. mimo velká a specializovaná střediska, a stal se tak skutečně „venkovským“. Dlouhodobější tradici venkovského cestovního ruchu je proto potřeba hledat především ve Francii, Rakousku, Německu, Švýcarsku a Švédsku.³³

2.2 Faktory ovlivňující rozvoj, šíři uplatnění a zájem o venkovskou turistiku

Jak uvádí Konečný (2013), který vychází ze zahraničních zkušeností a zjištění OECD (1994), bylo identifikováno několik klíčových faktorů, které postupně pozitivně ovlivňují rozvoj, šíři uplatnění a zájem o venkovskou turistiku. Jsou to především:

- zvyšování úrovně vzdělanosti venkovského obyvatelstva i účastníků turistických akcí
- poznávání venkovských oblastí a to skrze jejich historické památky a přírodní pozoruhodnosti (jako jsou chráněná naleziště, přírodní výtvoři, atd.), které podporují pocit vlastenectví a národní sounáležitosti
- zvýšení možnosti trávit zejména víkendy na venkově a to díky celkovému růstu množství volného času a růstu životní úrovně většiny obyvatel
- vlastní dopravní prostředky, které umožňují přesun i do těžce dostupných míst
- sílící přesvědčení obyvatel, že pobyt ve venkovském prostoru je jednou ze záruk dobrého zdraví a dožíví vysokého věku
- růst množství a kvality osobního vybavení obyvatel (kvalitní jízdní kola, stany, čluny, lezecké vybavení, aj.), díky kterému mohou lépe využívat venkovský prostor
- rostoucí zájem o konzumaci průmyslově neupravovaných, přírodních potravin (jak rostlinného, tak živočišného původu), jako předpoklad dobrého zdraví
- preferování klidného a tichého venkovského prostředí, jako předpoklad pro regeneraci fyzických a duševních sil člověka
- růst počtu seniorů, pro které je pobyt na venkově zdravý a také i méně finančně náročný

³³ KONEČNÝ, Ondrej: *Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice*, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 110 s.

- růst úrovně propagace, reklamy a kvality poskytovaných služeb v provozování venkovské turistiky.³⁴

I přes to, že se v posledních dvou desetiletích se objevily nové turistické produkty, které přímo konkurují venkovskému turismu – poptávka po venkovském cestovním ruchu dále přetrvává. Těmito konkurenty jsou např. rekreační střediska, která turistům nabízejí aktivity nezávislé na počasí.³⁵

Jak poznamenává Stříbrná (2005) není snadné určit velikost rozvoje venkovského turismu, protože jen velmi málo zemí shromažďuje statistické údaje o všech produktech cestovního ruchu tak, aby bylo možné konkrétní produkty vydělit nebo překonat další úskalí s tím spojená. Rozvoj venkovské turistiky je předmětem vládních podpor, a to z důvodu toho, že venkovská turistika je růstovým ekonomickým faktorem. Dokládá to zkušenostmi získanými z evropských, amerických a australských venkovských regionů.³⁶

2.3 Situace v České republice

Podle Moravce a kol. (2007), z nichž vychází autor Konečný (2013), venkovská turistika v Čechách a na Moravě není zcela novým jevem. Již v předválečném cestovním ruchu České republiky byly pobyty na venkově jeho důležitou součástí, a to především u zemědělských rodin a forem letních bytů. Po 2. světové válce se však venkovská turistika na dlouhou dobu vytrácí, a to z důvodu zprůtrhání vztahů mezi městem a venkovem. Tehdejší režim podporoval a upřednostňoval spíše kolektivní turismus. Dovolenu společně trávili pracovníci z jednoho kolektivu a to v rekreačních zařízeních, které vlastnili podniky. V síti rekreačních zařízení byly zahrnuty jak domácí střediska, tak zahraniční.

V období Československa hrál významnou roli v poskytování rekreace pro zaměstnanci odborový svaz ROH (Revoluční odborové hnutí). Nabízeny byly rekreační pobyty v početných rekreačních centrech, zaměstnavateli dotované dovolené, dovolené pro specifické skupiny zaměstnanců (vojáky, policisty, zemědělské pracovníky, členy mládežnických organizací, zdravotní pobyty v lázních apod.). Na toto jednání je možné se dívat tak, že v bývalém Československu se stát pokoušel tímto způsobem regulovat a limitovat individuální formy

³⁴ KONEČNÝ, Ondřej: *Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice*, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 110 s.

³⁵ Tamtéž 110 s.

³⁶ STŘÍBRNÁ, M., *Venkovská turistika a agroturistika*, Profi Press, s. r. o., Praha: 2005, 7 s.

turismu. Mezitím co sociální turismus byl hrazen ze státního fondu, individuální turismus si hradili lidé ze soukromých zdrojů.³⁷

Po změně režimu nastoupily dva trendy ve výjezdovém cestovním ruchu z Československa, resp. České republiky:

1. euforická mobilita obyvatel v porevolučních měsících
2. značný růst výjezdového turismu (připomínající obnovení masového turismu).

Z tohoto důvodu později nastupuje venkovský turismus podle „západního vzoru“. V době, kdy čeští obyvatelé začínají objevovat kouzlo volného cestování do zahraničí (nejčastěji v podobě masového turismu), obyvatelé západoevropských zemí touží po klidu a romantice venkova. Z těchto důvodů, na počátku 90. let 20. století, byla venkovskému turismu věnována malá pozornost. Zájem o domácí turismus byl velice malý. Napomáhal tomu i fakt, že spousta obyvatel vlastnila na venkově chatu či chalupu nebo zde měla příbuzné. V současné době se venkovský turismus rozvíjí, ale ještě nedosahuje takového významu jako tomu je v západoevropských zemích.³⁸

Ve druhé polovině 20. století se začíná venkovský prostor intenzivněji využívat k rekreaci a turismu. Je to spojeno zejména s rozvojem tzv. druhého bydlení či druhých domovů (tradiční české chataření a chalupaření), a to více než s pobyty a rekreacemi krátkodobějšími a jednorázovými.

Po roce 1989 venkov prochází změnami, a to socioekonomickými. Dochází k restrukturalizaci celé venkovské ekonomiky (především zemědělské výroby, transformaci zemědělských podniků). Zaměstnanost v zemědělství se významně snižuje kvůli těmto procesům. Tento fakt vedl k tzv. restrukturalizaci venkova neboli ekonomické přestavbě. Cílem bylo ekonomické oživení venkovského prostoru. Za jednu z možných ekonomických diverzifikací venkova je považován rozvoj venkovské turistiky a jejího specifického produktu agroturistiky, poněvadž přináší nejen vznik nových podnikatelských aktivit, ale hlavně napomáhá vzniku nových pracovních příležitostí a tím přispívá ke stabilizaci venkovského obyvatelstva.³⁹

Jak dále uvádí Konečný (2013), venkovský turismus v České republice, jak ho známe v dnešním pojetí, se proto začal vyvíjet až od počátku 90. let 20. století. Na venkov se začalo totiž nahlížet ze značně širší perspektivy. „*Venkovské oblasti začaly být vnímány jako místa*

³⁷ KONEČNÝ, Ondrej: *Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice*, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 111 s.

³⁸ Tamtéž 112 s.

³⁹ Tamtéž 112 s.

k životu, rekreační oblasti, kulturní a přírodní prostor. “⁴⁰ Začala se tak zohledňovat jak jeho ekonomická tak rezidenční funkce. Pro venkovský turismus v Česku je příznačné malokapacitní ubytování v oblastech, které jsou atraktivní svými přírodními hodnotami. Jedná se např. o vinařskou turistiku, cykloturistiku, jež ve svém kulturně-historickém pojetí odráží tradice českého venkova. Tyto oblasti lákají návštěvníky na kulturní události, festivaly, slavnosti folklórní akce, apod. ⁴¹

2.4 Agroturismus

Co se týká agroturismu, ten se nemohl v českých podmínkách do počátku 90. let 20. století příliš rozvíjet. Příčinou byl průběh kolektivizace v československém zemědělství v 50. letech, dále zakládání státních statků a družstev. Následkem byl přechod k velkovýrobě a likvidace rodinných farem, vhodných pro agroturistiku.

Stále se dnes tradice soukromých rodinných farem zcela neobnovila, a to z důvodů historických událostí popraných výše. Farmy nabízející turistické služby v České republice existují, ale nedosahují ani zdaleka takového významu v rámci venkovského cestovního ruchu jaký lze definovat např. v Rakousku, Francii, Švýcarsku či Velké Británii.⁴² Zakládání rodinných farem však roste a značný růst se očekává i do budoucna.

2.5 Situace po r. 1989

Restrukturalizace a transformace zemědělství, která nastala po roce 1989 vedla k tomu, že farmy začaly rozšiřovat nabídku svých produktů. Jednalo se i o služby v cestovním ruchu a tedy i o agroturistiku. V roce 1993 vznikla v Nizozemsku organizace ECEAT⁴³, která jako cílové země agroturistiky zahrnovala Českou republiku, Polsko a Maďarsko. Zdrojovými klienty byli Nizozemci. S počátku byl vypracován seznam adres s cca 15 českými ekologicky hospodařícími zemědělci, kteří byli ochotni přijmout ve svém domově první zahraniční turisty. I když můžeme říci, že počet v turismu aktivních farem je již mnohem vyšší v porovnání s rokem 1989, stále je nevýznamný v porovnání se západoevropskými státy. ⁴⁴

⁴⁰ KONEČNÝ, Ondrej: *Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice*, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 111 s.

⁴¹ Tamtéž 111 s.

⁴² Tamtéž 114 s.

⁴³ European Centre for Ecology and Tourism; Více na: <http://www.eceat.cz/>

⁴⁴ KONEČNÝ, Ondrej: *Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice*, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 114 s.

Jak poznamenává Stříbrná (2005), na českých farmách, podle odhadů, tráví dovolenou ročně cca 30 000 turistů, z toho cca 10 000 návštěvníků z ciziny (zejména Němci, Poláci a Nizozemci).⁴⁵

Jak uvádí Pourová (2002) počet farem působících v agroturismu se pohybuje v řádu několika stovek, podle odhadů (nejčastěji 200-350), s tím, že řada dalších provozuje tzv. „šedou“ agroturistiku. Lze předpokládat, v agroturistice působí cca 200 podnikatelů. Ovšem podnikatelů, kteří se účastní ve venkovském turismu, bude mnohonásobně více.⁴⁶

Nicméně jak uvádí ASZ⁴⁷ (2012): „*V Česku přibývá farem, které poskytují turistům ubytování a s ním spojené služby. Podle odhadů analytické společnosti Mag Consulting je v tuzemsku nabízí přes 600 zemědělských subjektů, ročně se v nich v rámci agroturistiky ubytuje 40.000 až 50.000 hostů. Ve srovnání s alpskými zeměmi, kde má tato forma turistiky dlouholetou tradici, však Česko stále zaostává. Většímu rozvoji tohoto druhu turistiky brání také záliba Čechů v chataření.*“⁴⁸

Z výše uvedených výroků můžeme vidět, že zájem o agroturistiku stále roste.

Valné shromáždění OSN vyhlásilo **rok 2014 Mezinárodním rokem rodinných farem.**⁴⁹

⁴⁵ STŘÍBRNÁ, M., *Venkovská turistika a agroturistika*, Profi Press, s. r. o., Praha: 2005, 7 s.

⁴⁶ POUROVÁ, M., *Agroturistika, možnosti rozvoje a perspektiva v České republice, monografie*, ČZU Praha, KUFR, Praha: 2000, 37 s.

⁴⁷ Asociace soukromého zemědělství ČR

⁴⁸ ASZ (Online)

⁴⁹ OSN (Online) <http://www.osn.cz/zpravodajstvi/zpravy/zprava.php?id=1893>

3 Podnikání ve venkovském cestovním ruchu

Jak uvádí kol. autorů VŠE Praha, (2007) podnikat ve venkovském cestovním ruchu mohou jak pracovníci v zemědělství a majitelé farem, tak i lidé, kteří bydlí na venkově nebo vlastní chalupu či zemědělskou usedlost určenou k rekreaci. Pro zahájení podnikání v této oblasti bývá společným impulsem chuť rozšířit své aktivity s cílem zlepšování hospodářské činnosti nebo zhodnocení své nemovitosti. Cíl by neměl však vést jen k osobnímu prospěchu, ale ku prospěchu celé konkrétní lokality a celé společnosti. Zájemci o podnikání v této oblasti si však musí uvědomit, že na svých aktivitách okamžitě nezbohatnou, ale výsledky jejich snažení se mohou dostavit až po určité době provozování činnosti.⁵⁰

3.1 Specifičnost podnikání ve venkovském cestovním ruchu

Konečný (2013) uvádí, že podnikání ve venkovském turismu (někdy pouze částečně, někdy úplně) propojuje specifičnost podnikání:

- ve venkovském prostoru
- v zemědělství (diverzifikace aktivit),
- v cestovním ruchu (tzn. ubytování, stravování, doprovodné služby a programy).⁵¹

*Venkovský cestovní ruch představuje produkt cestovního ruchu, který má své zázemí na venkově, mimo velká turistická centra.*⁵²

Dnešní proměna venkovského prostoru a měnící se podmínky podnikání ve venkovském prostoru vybízejí zejména zemědělské podnikatele k diverzifikaci svých činností. Uspěť na dnešním trhu znamená diverzifikovat/odlišit a rozvinout svůj produkt a aktivity do více činností - často mimo oblast zemědělství jako např. do činností: okrasné zahradnictví, výroba biopaliv, tradiční řemesla, služby pro obec, prodej masa, zpracování mléka, aj. „Diverzifikace (z latiny *diversus*, *rozmanitý* a *facere*, *činit*) znamená rozrůžňování, strategii podnikání, která se snaží snižovat rizika podnikání, nespolehá na jediný produkt a rozděluje

⁵⁰ VŠE Praha, Katedra cestovního ruchu, Kolektiv autorů: Venkovský cestovní ruch, jeho specifika a podmínky pro rozvoj, OECONOMICA, Praha: 2007, 11 s.

⁵¹ KONEČNÝ, Ondřej: Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 72 s.

⁵² VŠE Praha, Katedra cestovního ruchu, Kolektiv autorů: Venkovský cestovní ruch, jeho specifika a podmínky pro rozvoj, OECONOMICA, Praha: 2007, 11 s.

*své aktivity do různých oblastí. Neúspěch v jedné podnikatelské činnosti může kompenzovat úspěch v činnostech dalších.“*⁵³

3.2 Zahájení podnikatelské činnosti ve venkovském cestovním ruchu

Kolektiv autorů VŠE Praha uvádění základní podmínky, nejdůležitější rozhodnutí a postupné kroky k zahájení podnikatelské činnosti ve venkovském CR:

1. rozhodnutí o podnikání – zvážit všechny okolnosti, možnosti vazby:
 - a. podnikatelské zázemí, podpora a pochopení rodiny i blízkých
 - b. podnikatelská zodpovědnost; soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem pod vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku
2. dobrý nápad = úspěch
 - a. vždy se vyplácí důslednost a odpovědnost při zpracování podnikatelského záměru
 - b. kvalitní příprava a seriózní rozhodování jako součást podnikatelské etiky
3. znalosti a informace
 - a. nezbytné právní normy
 - b. programy finančních výpomocí a podpor malému a střednímu podnikání; podmínky účasti v těchto programech
 - c. systém služeb pro podnikatele – informační, poradenské a vzdělávací služby
4. založení živnosti – volba: volná, řemeslná, vázaná či koncesovaná živnost

Dále by podnikateli neměli chybět teoretické znalosti o doplňkových aktivitách a službách provozovaných většinou současně s ubytováním, např. turistika, sport, hipoturistika⁵⁴, stravování aj.⁵⁵

Konečný (2013) uvádí oblasti, ve kterých je nutné, aby měl podnikatel v agroturistice dostatečné znalosti. Pokud je nemá, může to vést k neúspěšnému podnikání v agroturistice ze strany podnikatele. Jedná se o oblasti:

- cenotvorba (jde o smluvní ceny),
- formy centrální podpory rozvoje agroturistiky,

⁵³ KONEČNÝ, Ondrej: Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 72 s.

⁵⁴ hipo = kůň, koňský + turistika

⁵⁵ KONEČNÝ, Ondrej: Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 74 s.

- zákony daňové a pojišťovací
- personální podmínky k vykonávání podnikání,
- úvěrové podmínky aj.

Dále autor poznamenává, že je nezbytné, aby se podnikatel v oboru venkovského cestovního ruchu uměl orientovat i v obecných informačních trendech. Dnešní rozvoj lokalit v souladu s celospolečenskými trendy kladou velký důraz na informace a znalosti (primárně na jejich získávání a šíření).

- Mění se informační potřeby zákazníků (informace o stavu lokality a krajiny, informace o problémech a produktech se stávají důležitějšími).
- Mění se technologie zpracování informací (vznikají inteligentní databáze, data se analyzují pomocí nových metod a informační systémy se více propojují – to klade podstatně vyšší nároky na uživatele).⁵⁶

3.3 Forma podnikání

Je důležité zvážit, zda podnikat samostatně nebo se společníky.

Jako **živnostník** (fyzická osoba samostatně podnikající podle Živnostenského zákona) bude mít tato osoba jednodušší postup při zakládání firmy.⁵⁷

Založení obchodní společnosti (fyzické a právnické osoby podnikající podle Obchodního zákoníku) je dražší a náročnější, ovšem má i své výhody jako je např. vliv na výši daňového zatížení (veřejná obchodní společnost), na ručení za výsledek hospodaření (společnost s ručením omezeným) a dále na spoluúčast při řízení firmy a dělení zisku.

„Podle Živnostenského zákona lze s podnikáním začít většinou bezprostředně po ohlášení a registraci na živnostenském úřadě (u koncesovaných živností od udělení koncese). Obchodní zákoník je přísnější – firma vzniká dnem, ke kterému byla zapsána do Obchodního rejstříku. Pouhá registrace na obchodním soudu nestačí.“⁵⁸

V praktické části této práce jsou uvedeny příklady subjektů provozovaných živnostníky i příklad ekofarmy provozované jako s. r. o.

⁵⁶ KONEČNÝ, Ondrej: Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 74 s.

⁵⁷ VŠE Praha, Katedra cestovního ruchu, Kolektiv autorů: Venkovský cestovní ruch, jeho specifika a podmínky pro rozvoj, OECONOMICA, Praha: 2007, 47 s.

⁵⁸ Tamtéž 48 s.

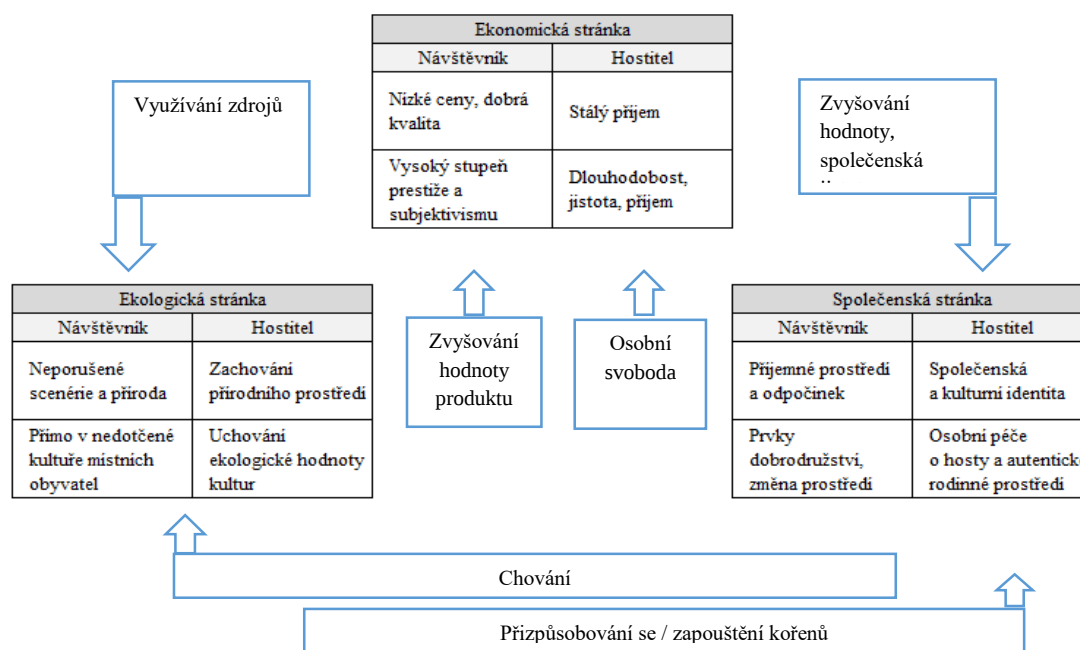
3.4 Výsledný produkt venkovského cestovního ruchu

Podle výše uvedeného je zřejmé, že ve výsledné nabídce produktu venkovského cestovního ruchu se prolínají rozměry: ekonomický, sociální a ekologický.

„Náplní ekonomického rozměru je udržitelný hospodářský rozvoj spojený s rostoucími příjmy obyvatel. Sociální rozměr obsahuje potřebu důstojného života a rozvoje lidské společnosti, zdraví, vzdělání, sociálního uznání, spravedlnosti, soudržnosti a rozvoje kultury. Ekologický rozměr představuje nutnost zachovat dlouhodobě na přijatelné úrovni statky a služby, které lidské společnosti poskytuje příroda.“⁵⁹

Jednotlivé stránky venkovského CR ve vztazích návštěvník-hostitel, je uvedeno v Tabulce 3, který poslouží k lepšímu pochopení problematiky.

Tabulka 3 Udržitelný rozvoj venkovského cestovního ruchu

Zdroj: VŠE Praha, Katedra cestovního ruchu (2007)

Produkt venkovského CR nejlépe demonstruje souvztažnost jednotlivých prvků udržitelného rozvoje CR. Dochází ke vzájemnému obohacování mezi návštěvníkem a hostitelem po stránce

⁵⁹ VŠE Praha, Katedra cestovního ruchu, Kolektiv autorů: Venkovský cestovní ruch, jeho specifika a podmínky pro rozvoj, OECONOMICA, Praha: 2007, 60 s.

ekonomické, společenské a ekologické. Nechybí ani vnitřní výchovný proces vštěpování úcty k ochraně životního prostředí, který je pro zachování produktu CR nezbytný.⁶⁰

⁶⁰ VŠE Praha, Katedra cestovního ruchu, Kolektiv autorů: Venkovský cestovní ruch, jeho specifika a podmínky pro rozvoj, OECONOMICA, Praha: 2007, 60 s.

4 Instituce ovlivňující rozvoj venkovského cestovního ruchu v České republice

V České republice můžeme nalézt celou řadu organizací, které určitým způsobem (finanční, poradní, organizační podpora) ovlivňují rozvoj venkovského CR (venkovského turismu, resp. agroturismu v ČR). Tyto organizace mohou působit jak na lokální, tak regionální a národní úrovni.

Obecně lze tyto instituce rozdělit na dvě skupiny: organizace představující nositele politického a výkonného rozhodování (ministerstva, kraje, obce a jimi řízené příspěvkové organizace) a na organizace zájmové.⁶¹

4.1 Ministerstva, kraje, obce a jimi řízené příspěvkové organizace

Oblast turismu na národní úrovni spadá do kompetencí **Ministerstva pro místní rozvoj ČR** (Odbor cestovního ruchu). Oblast cestovního ruchu je však problematikou zasahující do kompetencí i dalších ministerstev např. Ministerstva zemědělství ČR (agroturismus) – z tohoto důvodu byla v roce 2004 zřízena **Meziresortní koordinační komise pro cestovní ruch**.

V roce 1993 byla ministerstvem pro místní rozvoj zřízena státní příspěvková organizace Česká centrála cestovního ruchu – **CzechTourism**⁶². Hlavní účel této organizace byla a je propagace České republiky jako lákavé destinace turismu jak v zahraničí, tak i na území ČR.⁶³

„Cílem této vládní agentury je zvyšování příjmů z cestovního ruchu a zvyšování počtu turistů mířících do českých regionů“⁶⁴

Zajímavým projektem organizace CzechTourism je internetový portál – *Kudy z nudy*⁶⁵. Jedná se o online internetový katalog, který přináší tipy pro aktivní turistiku v České republice. V jeho rámci je nabízena celá řada aktivit venkovského turismu.

Za rozvoj venkovských oblastí a podnikání v České republice je zodpovědné **Ministerstvo zemědělství ČR**. To můžeme spatřovat v *Programu rozvoje venkova*, který vznikl na podporu cestovního ruchu na venkově. V roce 2007 se ministerstvo připojilo ke *Spolku pro obnovu venkova* (jedná se o občanské sdružení, které má za cíl obnovu venkova, posílení jeho prosperity a povzbuzení společenského života ve venkovských oblastech).

⁶¹ KONEČNÝ, Ondrej: Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 90 s.

⁶² Czech Tourism (online)

⁶³ KONEČNÝ, Ondrej: Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 90 s.

⁶⁴ Tamtéž 90 s.

⁶⁵ Internetový portál Kudy z nudy (online)

Kraje jsou zásadními nositeli politiky rozvoje CR na regionální úrovni. Podle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) mají odpovědnost za péči o všestranný rozvoj svého území.⁶⁶

Další subjekt významný a odpovědný za rozvoj území je **obec**. Tyto subjekty mají v kompetenci územní plány či různé strategické nebo rozvojové plány obce. Obce jsou nejčastějšími zřizovateli **TIC = turistických informačních center** (TIC se sdružují v Asociaci turistických informačních center ČR, tzv. ATIC, která TICům poskytuje, mimo jiné, pomoc s metodikou při zřizování a vedení informačních center. Dále poskytuje odborná školení a další vzdělávání členů)⁶⁷.

Existuje specifický případ sdružení, spojující v sobě veřejný a soukromý sektor. Jedná se o tzv. místní akční **skupiny (MAS)**, které fungují na základě principu LEADER v rámci *Programu rozvoje venkova*. „MAS je založen na místním partnerství, na jednotné místní rozvojové strategii a má výrazně decentralizované řízení i financování. Aktivitu, na které se místní organizace zaměří, si určují sami zástupci těchto organizací. Často mezi nimi nechybí cestovní ruch.“⁶⁸ *Např. MAS Orlicko⁶⁹ nabízelo do roku 2013 dotace v oblasti agroturistiky, cestovního ruchu a dalších.*

4.2 Zájmové subjekty

Vedle výše uvedených subjektů politicky podporujících cestovní ruch působí ve venkovském turismu několik dalších subjektů, které ovlivňují rozvoj této specifické formy podnikání v České republice.

V první řadě stojí za zmínku **Svaz venkovské turistiky**.⁷⁰ Jedná se o dobrovolné, nepolitické profesní sdružení podnikatelů a dalších příznivců v oblasti venkovského cestovního ruchu a agroturistiky. Svaz byl založen v roce 1997 a je součástí (složkou) *Hospodářské komory ČR*. Dále je členem mezinárodní organizace svazů venkovské turistiky *Eurogites*. Cílem sdružení je přispět svou činností k ekonomickému, kulturnímu a společenskému oživení venkova, obnově jeho tradic, údržbě krajiny a v neposlední řadě ke stabilizaci jeho osídlení. Ve spolupráci s partnery, především krajskými úřady, agenturou Czech Tourism a **ECEAT CZ**

⁶⁶ KONEČNÝ, Ondřej: Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 92 s.

⁶⁷ Asociace turistických informačních center ČR [online]

⁶⁸ KONEČNÝ, Ondřej: Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 94 s.

⁶⁹ volně převzato <http://www.mas.orlicko.cz/>

⁷⁰ Svaz venkovské turistiky [online]

pomáhá při propagaci ubytovacích zařízení svých členů. Svaz je provozovatelem největšího portálu zaměřeného na venkovskou turistiku v ČR <http://www.prazdninynavenkove.cz>,⁷¹ který převzal od centra ECEAT CZ.

Výše uvedený subjekt ECEAT CZ (Evropské centrum pro ekoagroturistiku) je nevládní nezisková organizace. Centrum je členem z ECEAT International (European Centre for Ecology and Tourism), ze kterého také vychází. Hlavním oborem ECAT je udržitelný (šetrný) cestovní ruch. V 90. letech byl tento subjekt jedinou organizací v ČR, která se zabývala mimo jiné rozvojem tzv. agroturistiky či ekoagroturistiky. ECAT má na rozvoji těchto oblastí v ČR velice zásadní podíl. Svaz venkovské turistiky z velké část z ECAT vychází.⁷²

Jako další velmi významný subjekt ovlivňující podnikání ve venkovském turismu je možné zmínit **Asociaci regionálních značek**.⁷³ Cílem této asociace je zviditelnit a poukázat na neopakovatelný charakter každého regionu ČR, který je dán přírodním bohatstvím, kulturou a tradicemi jeho obyvatel. Též výrobky a produkty pocházející z určité oblasti nesou část tohoto charakteru a to tak, že je do nich vložena práce, originalita a duše tamních řemeslníků a zemědělců.⁷⁴ V roce 2004 vznikl systém regionálních značek, do kterého se zapojilo již více než 22 regionů (viz *Obrázek 3*). Pro každý region byla vytvořena regionální značka pro výrobky, která zaručuje kvalitu a šetrnost k přírodě a především jejich vazbu na určité výjimečné území (viz praktická část, označení konkrétních produktů, ORLICKÉ HORY – originální produkt). V některých regionech (např. Šumava, Jeseníky, a další) se značení používá i k podpoře vybraných stravovacích a ubytovacích zařízení. Návštěvníkům i místním obyvatelům regionu dává označený produkt signál, že jeho zakoupením danou lokalitu podpoří. S udělením regionální značky vznikají výrobcům a provozovatelům určité výhody, jako je propagace, nové kontakty, možnost nových forem spolupráce a další.⁷⁵

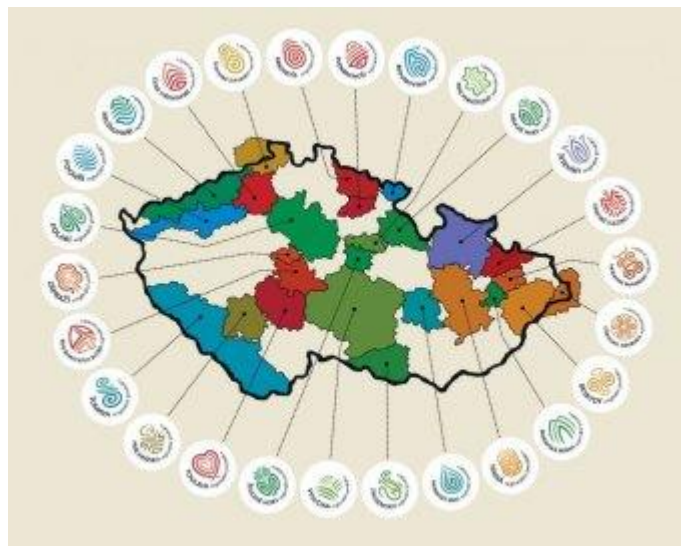
⁷¹ volně převzato <http://www.svazvt.cz/>

⁷² volně převzato <http://www.eceat.cz/>

⁷³ Regionální značky [online]

⁷⁴ volně převzato <http://www.regionalni-znacky.cz/>

⁷⁵ KONEČNÝ, Ondřej: Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 95 s.

Obrázek 3 Regionální značky v České republice
Zdroj: Asociace regionálních značek [online]

Dalšími subjekty působící v oblasti venkovského turismu a hlavně agroturistiky jsou **zemědělské profesní a zájmové organizace** jako *Agrární komora*, *Svaz ekologických zemědělců Pro-Bio*, *Svaz marginálních oblastí* či *Asociace soukromých zemědělců* (správce internetové nabídky ubytování na farmě⁷⁶). Dále stojí za zmínku organizace *World Wide Opportunity on Organic Farm*⁷⁷ - jedná se o celosvětovou výměnnou síť, přes kterou se může člověk dostat jako dobrovolník na ekologické farmy celého světa. Za pomoc ekofarmářům výměnou dostane ubytování, stravu a hlavně cenné praktické zkušenosti z oblasti ekologického zemědělství.⁷⁸

⁷⁶ Ubytování na farmě [online]

⁷⁷ World Wide Opportunity on Organic Farm [online]

⁷⁸ KONEČNÝ, Ondřej: Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 97 s.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

Případové studie subjektů:

5 EKO FARMA MP a Penzion s restaurací Sokolí hnízdo

5.1 Ekofarma MP

Ekofarma MP je rodinná farma hospodařící v podhůří Orlických hor. Ekofarma je výrobcem a prodejcem vlastních mléčných a masných produktů. Nabídka začíná u kravského pasterovaného mléka, přes jogurty, zákysy, sýry, máslo až po salámy, klobásy a paštiky – vše vlastní výroby na ekofarmě. Ekofarma MP též nabízí závozy domácností mléčnými výrobky a výrobky masného původu. Majitelé mají přesně stanovené *závozní trasy* na jednotlivé dny a roční období, viz níže. Aktuální informace jsou uveřejňovány na webových stránkách farmy.

	cena za závoz	objednávka do 150,- Kč s DPH, dopravné 20,- Kč	objednávka do 400,- Kč s DPH, dopravné 150,- Kč	objednávka do 750,- Kč s DPH, dopravné 150,- Kč	objednávka do 1 000,- Kč s DPH, dopravné 150,- Kč
		objednávka nad 151,- Kč s DPH, doprava zdarma	objednávka nad 400,- Kč s DPH, doprava zdarma	objednávka nad 751,- Kč s DPH, doprava zdarma	objednávka nad 1 001,- Kč s DPH, doprava zdarma
závozní trasa	Pondělí	Pardubice, Sezemice, Holice, Třebechovice, Týniště nad Orlicí, Borohrádek, Čestice, Častolovice,	Kostelec nad Orlicí, Doudleby nad Orlicí, Vamberk, Horní Jelenní	Praha, Kladno, Kolín, Poděbrady, Přelouč, Heřmanův Městec, Opatovice nad Labem,	
	Úterý	Hradec Králové, Ohnišov, Nové Město nad Metují, Česká Skalice, Velký Třebešův, Dobruška, Ještětice, Rychnov nad Kněžnou	Náchod	Dvůr Králové nad Labem, Jaroměř, Náhofany, Chroustníkovo Hradiště, Rychnověk, Kuks, Jaroměř	Trutnov, Hořice
	Morava - Úterý	Ústí nad Orlicí, Česká Třebová	Potštejn,	Svitavy, Brno, Hodonín, Břeclav, Kyjov, Bzenec, Veselí nad Moravou, Moravský Písek, Uherské Hradiště, Zlín	Žamberk

Obrázek 4

Tabulka závozů

Zdroj: <http://www.vyrobyzfarmy.cz/zavozni-trasy-a-dodaci-podminky/>

Ekofarma byla založena v roce 2007 v obci Rampuše v Orlických horách panem Petrem Sokolem a jeho manželkou Monikou. Založením ekofarmy si splnili svůj životní sen. Začátky byly skromné, snem tohoto páru bylo pořídit si ovce. Když pan Petr dostal od rodičů a své ženy první dvě ovce, bylo jen otázkou času, kdy se stádo rozroste.

V současné době majitelé chovají základní stádo v počtu cca 80 ovcí, masného plemene Charollais a plemenného berana Arnošta. Pro rozšíření chovu si z Francie přivezli ovce plemene Lacauene, tím se jejich ekofarma rozrostla o dalších 10 ovcí a jednoho berana Cyrila.

Název subjektu:

Název EKO FARMA MP je složen ze dvou částí následujících významů: „ekofarma“, protože majitelé vycházejí z principů ekologického zemědělství a „MP“ jsou iniciály křestních jmen samotných majitelů – **M**artina a **P**etr.

Bohužel označení „ekofarma“ možná brzy z názvu subjektu vymizí z osobních a legislativních důvodů majitelů.

Právní forma podnikání:

Zdroj: Registr živnostenského podnikání; online: <http://www.rzp.cz>

Fyzická osoba – Petr Sokol; podnikatel; IČO: 71821988; Sídlo: Rampuše 5, 516 01 LIBERK

Logo ekofarmy:

Zdroj: majitelé Ekofarmy MP - autoři

Historie:

Ekofarma MP byla založena v roce 2007. Zásadní změnu pro farmu manželů Sokolových představoval rok 2011, který označili rokem, kdy se „Krávy stěhují na farmu“. V tomto roce majitelé pořizují první krávu Suki, plemene Český strakatý skot a vzápětí na to další členku rodiny, krávu Rory. Zanedlouho se na farmě rodí první telata. S novým rokem přichází další rozšiřování počtu krav. V současné době stádo tvoří 12 krav, a jak majitelé dodávají, tímto počtem rozhodně nekončí.

Díky změnám v letech 2011 a 2012 byla zahájena produkce výrobků z kravského pasterovaného mléka, které vyrábí přímo na ekofarmě.

Mimo ovcí, krav a mladých býků žijí na ekofarmě prasata, králíci, slepice, kačeny, husy a také pomocníci v podobě psů plemene Border collie a kočky.

Produkty:

Produkce se zaměřuje především na výrobu čerstvých sýrů (v šesti příchutích - přírodní slaný, česnekový, cibulový, olivový, ořechový, uzený), dále na výrobu jogurtů, jogurtových nápojů, másla, syrovátky a samozřejmě mléka. Farmáři s jejich mléčnými výrobky získali právo užívat **ochrannou známku Originální produkt – Orlické hory – Sýry z Rampuše**.

Dále se na ekofarmě vyrábějí masné výrobky z vepřového a hovězího masa: Paštika z Rampuše, Klobásy z Rampuše a Salám z Rampuše. Masným výrobkům Ekofarmy MP byla udělena **ochranná známka Originální produkt – Orlické hory – Masné výrobky z Rampuše**.

Všechny výrobky na ekofarmě se vyrábějí ručně bez přidaných konzervantů, dusitanových solí a bez látek zvýrazňujících chuť.

V roce 2014 rodina Sokolových získala ocenění **Potravina Královehradeckého kraje** za tvarohový dezert.

Více informací o produktech naleznete na webových stránkách ekofarmy v sekci *Výrobky*: <http://www.vyrobkyzfarmy.cz/zbozi/mlecne-vyrobky/>.

Život na farmě:

Všechna farmářská zvířata se během jarních, letních a podzimních měsíců pasou volně na pastvě. V zimních měsících jsou zvířata ustájena v hospodářské budově, kde jsou krmena senem sklizeným na loukách majitelů. Jedná se o chov registrovaný, s pravidelným očkováním a veterinárním dohledem.

Cíle majitelů:

Farmáři vycházejí z principů ekologického zemědělství, a proto si vytyčili cíle vycházející z následujících principů:

- produkovat kvalitní potraviny a krmiva s vysokou nutriční hodnotou v dostatečném množství
- pracovat v cyklech co nejvíce uzavřených koloběhu látek
- využívat místní zdroje
- minimalizovat ztráty
- udržet a zlepšovat úrodnost půdy

- vyvarovat se znečištění všech forem pocházejících ze zemědělského podniku
- minimalizovat používání neobnovitelných surovin a fosilní energie (odmítání minerálních hnojiv a pesticidů)
- uchovat přírodní ekosystémy v krajině
- chránit přírodu a její rozmanitost
- vytvářet pracovní příležitosti a tím podpořit a udržet osídlení venkova a tradiční ráz zemědělské a kulturní krajiny
- udržet hluboký zájem a odpovědnost, které vyžaduje ekologické zemědělství
- zemědělcům a jejich rodinám umožnit sociální i ekonomický rozvoj a uspokojení z práce
- vytvořit chovaným hospodářským zvířatům podmínky odpovídající jejich fyziologickým a etologickým⁷⁹ potřebám s dodržením humánních a etických zásad.

Zajímavosti:

- počet návštěvníků ročně: cca 10 000 návštěvníků penzionu, restaurace a farmy dohromady
- největší návštěvnost: zima, léto.
- „Můžete si jako návštěvník pobyt odpracovat?“ Majitelé souhlasí, ovšem takového zákazníka dosud neměli
- plodiny pěstované na ekofarmě: ječmen, oves, pšenice
- dobrovolníci se na ekofarmě nenacházejí
- počet zaměstnanců: 12 – celkový počet lidí pracujících v penzionu, na farmě a ve výrobě produktů
- Ekofarma MP provádí exkurze pro školy a školky
- v případě zájmu o práci na ekofarmě kontaktujte majitele
- Ekofarma MP se zapojila do projektu: **Poznej svého farmáře**“ v roce 2015.⁸⁰
- získaná ocenění: Regionální potravina 2013, Potravina Královehradeckého kraje 2014, Originální potravina Orlických hor

⁷⁹ Etologie = nauka o chování živočichů a člověka; dostupné na WWW: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz> [online]

⁸⁰ Projekt Poznej svého farmáře [online]

Kontakt:

Subjekt: Ekofarma MP

Majitelé: Martina a Petr Sokolovi

Adresa: Liberk-Rampuše 5
516 01 Rychnov nad Kněžnou

Telefon: +420 775 869 555

Webové stránky: www.vyrobkyzfarmy.cz

e-mail: objednavky@vyrobkyzfarmy.cz

5.2 Penzion s restaurací sokolí hnízdo

Výše zmiňovaná Ekofarma MP obklopuje malebný penzion s restaurací Sokolí hnízdo. Penzion vznikl z původně rekreační chalupy manželů Sokolových starších, který se ji postupem času rozhodli zrekonstruovat v luxusní penzion a nabídnout jej široké veřejnosti. Majitelé si zakládají na domácí kuchyni, proto Sokolí hnízdo není jen penzionem ale i restaurací. Sokolí Hnízdo je v provozu celoročně.

Až po založení penzionu a restaurace, nová generace Sokolových vybudovala Ekofarmu MP, která penzion výborně doplňuje. Díky tomuto spojení je toto místo vhodné pro milovníky agroturistiky.

Ubytování:

Penzion Sokolí hnízdo je ideální pro ty, kteří hledají vhodné místo pro aktivní dovolenou či příjemnou rekreaci. Penzion se nachází v malé a však kouzelné vesničce Rampuše v Orlických horách, 8,5 km od města Rychnov nad Kněžnou v nadmořské výšce 610 metrů. Název *Rampuše* je jistě povědomí čtenářům spisovatele Karla Poláčka, rychnovského rodáka, který ve svém díle *Bylo nás pět*, nazval služku rodiny Bajzových *Rampepurda*.

Možnosti penzionu:

Ubytování mohou využít soukromého rybníku pro rybaření, okolních lesů pro sběr hub a borůvek. Pro ty nejmenší se v areálu penzionu nachází přírodní dřevěné hřiště a pískoviště. Pro sportovní nadšence je k dispozici sportovní hřiště s vhodným vybavením. Orlické hory jsou vhodné pro dětskou turistiku či cykloturistiku

V letních měsících majitelé nabízejí možnost venkovního grilování a otevřeného ohně. V zimních měsících jsou v provozu okolní zimní ski areály a upravované běžecké stopy, kam vás pracovníci penzionu po domluvě bez problému dopraví.

Další služby penzionu: fax, kopírka, informační materiály, sauna, vířivý bazén, masáže, zapůjčení kol a čtyřkolky, praní prádla, doprava mikrobusem, WIFI a další.

Penzion Sokolí hnízdo též nabízí kompletní zajištění a organizaci oslav, večírků, svateb, firemních akcí a školení.

Ceny ubytování:

Penzion s restaurací Sokolí hnízdo nabízí ubytování v sedmi pokojích s cenou od 250,- Kč/noc.

Majitelé nabízejí různé kombinace cen ubytování a stravy pro dospělé a děti (do jednoho roku zdarma). V nabídce zařízení jsou i slevy, například pro pobyt delší 14 dní, pro stálé zákazníky, předběžnou rezervaci a další. Více informací o cenách a službách penzionu naleznete na webových stránkách: <http://www.luxusni-chalupa-penzion-bazen-orlicke-hory.cz/cenik-rodinneho-penzionu-sokolihnizdo/>

Kontakt:

Subjekt:	Penzion Sokolí Hnízdo
Majitelé:	Alena a Miroslav Sokolovi
Adresa:	Liberk-Rampuše 5 516 01 Rychnov nad Kněžnou
Telefon:	+ 494 545 304 + 602 720 655 + 602 786 488
Webové stránky:	www.sokolihnizdo.cz http://www.luxusni-chalupa-penzion-bazen-orlicke-hory.cz/
e-mail:	info@sokolihnizdo.cz

Produkty:

ČERSTVÝ SÝR PŘÍRODNÍ, SLANÝ cca 200 g

Obrázek 5

Čerstvý sýr přírodní slaný cca 200g,

zdroj: <http://www.vyrobyzfarmy.cz/zbozi/cerstvy-syr-prirodni-slany-cca-200g/>

Cena včetně DPH: 64,- Kč/ks

Doplňující informace o produktu:

Sýr z kravského, plnotučného, pasterovaného mléka, vyráběný tradiční, ruční výrobou, která dodává sýru nezaměnitelnou chuť. Dodáván ve vakuovaném balení. Výrobek je zavážen s minimálním datem spotřeby 10 dní, výrobek je bez jakýchkoliv konzervantů, proto po otevření originálního balení výrobci doporučují spotřebovat do 24hodin. Výrobek je přirozeně bezlepkový. Slanost sýru je příjemná, sýr farmáři doporučují k vínu, do salátů, či jen tak na chuť.

Složení:

plnotučné mléko, syřidlo, sůl, chlorid vápenatý, mlékařské kultury, obsah tuku min 25%

Alergeny:

mléko, vlašské ořechy.

Všechny sýry jsou krájeny ručně, proto se může skutečná cena za výrobek mírně lišit. Cena na e-shopu je pouze orientační, skutečná cena za výrobek či zboží bude upřesněna, při předání zboží, cena se odvíjí od skutečné váhy výrobku či zboží⁸¹

⁸¹ Výrobky z farmy EM [online]

TVAROHOVÝ DEZER – ČOKOLÁDA 120 g

Obrázek 6

Tvarohový dezert – čokoláda 120 g

Zdroj: <http://www.vyrobkyzfarmy.cz/zbozi/tvarohovy-dezert-cokolada-120-g/>

Vítěz v soutěži Potravina Královehradeckého kraje v roce 2014

Cena včetně DPH: 34,- Kč/ks

Doplňující informace o produktu:

Ručně vyráběný, kysaný výrobek z kravského, plnotučného, šetrně pasterovaného mléka s obsahem jogurtových bakterií. Tvarohový dezert s čokoládovou polevou, je příjemnou obměnou, našeho tvarohového dezertu, se kterým výrobci v roce 2013, získali ocenění Potravina Královehradeckého kraje. Dodáván v jednorázových nevratných 120g plastových obalech. Výrobek je přirozeně bezlepkový. Výrobek je zavážen s minimálním datem spotřeby 5 dní, výrobek je bez jakýchkoliv konzervantů, proto je po otevření originálního balení doporučeno spotřebovat jej do 24hodin.

Složení:

mléko, jogurtová kultura, cukr, vanilkový cukr, suš. mléko, čokoláda (cukr, čokoládový prášek (cukr, odtučněné přírodní vanilkové aroma) E1442, E330, E333, E418, E202), obsah tuku min. 3%

Alergeny:

mléko⁸²

⁸² Výrobky z farmy EM [online] dostupné na WWW: <http://www.vyrobkyzfarmy.cz/zbozi/tvarohovy-dezert-cokolada-120-g/>

Fotografie

Obrázek 7 Ekofarma MP, promo foto
Zdroj: vyrobkyzfarmy.cz [online]

Obrázek 8 Vítěz soutěže Regionální potravina
roku v kategorii Mléčné výrobky ostatní, rok 2013
Zdroj: <http://www.vyrobkyzfarmy.cz/vyrobky-alergeny/>

Obrázek 9 Vítěz v soutěži Potravina a potravinář roku 2014
Královéhradeckého kraje v kategorii Mléko a mléčné výrobky
Zdroj: <http://www.vyrobkyzfarmy.cz/vyrobky-alergeny/>

6 PENZION Chalupa U Pramene a EKO FARMA

6.1 Ekofarma

Ekologická farma je součástí rodinného penzionu Chalupa u pramene, nacházející se v Orlických horách. Ekofarma se zabývá hlavně chovem krav a telat, a zpracováním mléka. Ekofarma zastává moderní způsob farmaření – co to znamená: majitelé vlastní unikátní dojící robot, který dokáže sám obsloužit celé stádo krav ve chlévě s minimálním lidským zásahem. Dojící robot, který je v České republice ojedinělý, si návštěvníci mohou osobně prohlédnout. Celý areál ekofarmy je ubytovaným v Chalupě u pramene a veřejnosti volně přístupný. Nicméně vhodné je ekofarmu navštívit až po domluvě s majiteli. Zaměstnanci ekologické farmy jsou velmi vřelí a přátelští – ekofarmu Vám rádi ukáží.

Název Subjektu:

Penzion nese název podle Mariánského pramene, který se nachází přímo v obci Dolní Hedeč. Pramen nalezneme na místě, kde se nachází sloup s mariánským obrázkem. Ten byl vystaven v roce 1704.

Právní forma podnikání:

Zdroj: Obchodní rejstřík online – <http://justice.cz>

Právní osoba – BIO&CEEPORT s.r.o.; Sídlo: Králíky – Dolní Hedeč 49; 561 69 KRÁLÍKY; IČO: 287 97 361; Spisová značka: C 27994 vedená u Krajského soudu v Hradci Králové; Den zápisu: 30. června 2010

Logo:

Zdroj: výstřižek obrazovky; autor Lucie Trejtnarová; online <http://www.chalupaupramene.eu/bio-produkty/>;

Historie:

Ekofarma vznikla v roce 2004, kdy se manželé Podzimkovi rozhodli začít se věnovat Agroturistice.

Jeich hospodaření započalo pořízením stáda krav a vybudováním penzionu. Významnými mezníky bylo např. pořízení dojícího přístroje a započetí zpracování mléka na bioprodukty.

Produkty:

Majitelé zpracovávají a prodávají výrobky z domácího chovu, jako je:

- čerstvě nadojené bio mléko
- bio kefir
- bio jogurt bulharský a řecký 250 ml
- tvaroh jemný 250 ml
- čerstvý bio sýr 1 kg
- sýr Balkán 1 kg

Produkty jsou certifikovány.

Více informací naleznete zde:
<http://www.chalupaupramene.eu/bio-produkty/>.

Bio produkty z ekologické farmy chalupy u pramene je možné zakoupit přímo v penzionu či na okolních farmářských trzích.

Celý komplex (penzion, ekofarma a výroba bioproduktů) je založen jako společnost s ručeným omezeným BIO&CEEPORT s.r.o.

Obrázek 10 Bio produkty Ekofarmy, Chalupa u pramene
Zdroj: <http://www.chalupaupramene.eu/bio-produkty/>

Život na farmě:

Dobytěk v počtu cca 400 krav a telat je chován v prostorných kravínech, v letních měsících ve výbězích. Rodina Podzimkova hospodaří na cca 320 ha půdy.

Cíle majitelů:

Majitelé penzionu a ekofarmy vycházejí z ekologických principů a prosazují moderní přístup k hospodaření. Chtějí chovat dobytek v nejlepších ekologických podmínkách, vyrábět kvalitní produkty v bio kvalitě a návštěvníkům penzionu zajistit příjemné a harmonické prostředí.

Kontakt:

Majitelé: rodina Podzimkova

Kontakt:

tel.: 602 170 709

e-mail: podzimkova@razdva.cz

web: www.chalupaupramene.eu

6.2 PENZION Chalupa u pramene

Chlupa u pramene je rodinný penzion nacházející se v Orlických horách v obci Dolní Hedeč - směrem z města Králíky ke klášteru a poutnímu místu Hora Matky Boží. Objekt je koncipován jako nízkoenergetický dům s ekologickým vytápěním i výrobou elektřiny s moderně zařízenými apartmány. Majitelé žijí v souladu s přírodou a s touto filozofií i provozují svůj penzion.

Obrázek 11 Poloha Chalupa u pramene
Zdroj: <http://www.chalupaupramene.eu/>

Samotní majitelé svou chalupu charakterizují jako místo, které je velmi přívětivé pro každého, kdo hledá klid, pohodu a relaxaci, ale také pro milovníky sportu a turistiky. V okolí chalupy se nachází velké množství vrcholů a vyhlídek na horská panoramata. Penzion je ideální k celoročnímu pobytu – v létě jsou k dispozici značené turistické trasy, cyklotrasy, historické a kulturní památky, vojenské muzeum a sedm přístupných dělostřeleckých tvrzí. V zimě je možné využít upravované běžecké trasy a blízké ski areály.

Ubytování

Ubytování je možné ve dvanácti apartmánech - celkem 37 lůžek.

- 6 apartmánů po 2 lůžkách;
- 5 apartmánů po 4 lůžkách - z toho jeden bezbarierový;
- 1 apartmán je 5 lůžkový.

Díky svému zázemí je penzion ideální pro pořádání seminářů a konferencí – k dispozici jsou dvě místnosti pro školení 20 –30 osob.

Cena za ubytování pro dospělého se pohybuje od 490,- Kč/noc; pro dítě do 12 let a přistýlka od 350,-/noc.

Ubytování se psem je možné po domluvě s majitelem. V objektu jsou vybudovány bezbariérové přístupy.

Ubytování je možné zamluvit přes webovou stránku <http://booking.com>:
<http://www.booking.com/hotel/cz/guest-house-chalupa-u-pramene>

Stravování

Veškeré pokrmy pro návštěvníky penzionu jsou připravovány z BIO potravin.

Cena snídaně z biopotravin činí 60 Kč/osoba.

Fotografie

Obrázek 12 PENZION Chalupa u pramene, Dolní Hedeč 49, KRÁLÍKY
Zdroj: http://www.chalupaupramene.eu/fotogalerie/photogallerycbm_672366/24/#dsc-0305a-jpg

Obrázek 13 Zvířata Ekofarmy
Zdroj: http://www.chalupaupramene.eu/fotogalerie/photogallerycbm_672366/24/#bigf14a-jpg1

Obrázek 14 Certifikace produktu
Zdroj: vl. výstřižek, etiketa produktu
BIO&CEEPORT s.r.o.

7 FARMA POD LIPOU

7.1 O FARMĚ

V případě FARMY POD LIPOU se jedná o rodinnou farmu, která se zabývá především chovem dojných krav, produkcí mléka a jeho a zpracováním. Farma se rozkládá ve městě Rokytnice v Orlických horách – konkrétně v Prostřední Rokytnici. Poznávacím znamením, jak již název vypovídá je Lípa. Zdejší prostředí je vhodné jak pro letní tak i pro zimní rekreaci. Největší návštěvnost farmy probíhá v letních měsících. Ubytování není součástí farmy.

Díky současné zemědělské situaci v České republice se majitelé FARMY POD LIPOU rozhodli začít věnovat produkci mléka, jeho zpracováním a prodejem.

Díky možnosti ustájení koní vznikl na farmě Jezdecký klub. Po domluvě s majiteli jsou možné projížďky na koních a ustájení koní.

Farmáři dále chovají slepice. Každý den je možné zakoupit si na farmě čerstvá domácí vejce.

Název subjektu:

Farma nese název podle velké Lípy, pod kterou se sídlo rodiny Páchových rozkládá.

Právní forma podnikání:

Zdroj: Registr živnostenského podnikání; online: <http://www.rzp.cz>

Fyzická osoba – Jiří Pácha; podnikatel; IČO: 63212871; Sídlo: Obránců míru 1140; 516 01 RYCHNOV NAD KNĚŽNOU

Logo farmy:

Zdroj: výstřižek obrazovky; autor Lucie Trejtnarová; [online] : <http://farmapodlipou.cz>

Historie:

Farma byla založena panem Jiřím Páchou, kdy v roce 1991 zakoupil hospodářské budovy ve městě Rokytнице v Orlických horách.

Rodina Páchových započala svou činnost chovem dojných krav plemene českého strakatého skotu a nyní se stará o cca 100 ks dobytka, několik koní a dalších hospodářských zvířat. Rodina hospodaří zhruba na 130 ha půdy v krajině Orlických hor.

Významným mezníkem pro rodinu Páchových bylo rozhodnutí začít čerstvě nadojené mléko zpracovávat na jednotlivé mléčné výrobky.

Do roku 2010 majitelé produkovali pouze mléko, v roce 2010 se rozhodli pro koupení Mini mlékárny – ta je umístěna přímo v areálu farmy. Dalším významným krokem bylo pořízení mléčného automatu. Ten se rozhodli umístit do města Žamberk, které je vzdáleno 19 km.

Produkty:

Farma je významná především produkcí mléka a jeho zpracováním na mléčné výrobky všeho druhu.

V mléčném automatu v Žamberku je možné zakoupit čerstvé mléko, které je farmáři denně doplňováno. Pro mléko je třeba přijít s vlastní buď skleněnou či plastovou lahví. Před spotřebou je doporučováno mléko převařit. Místní i okolní obyvatelé si tuto službu velice oblíbili. Cena mléka 15,- Kč / 1 litr.

Vedle automatu farmáři takticky umístili i chladicí automat, kde je možné zakoupit ostatní mléčné produkty – jako je čerstvé máslo, jogurty, tvaroh, zákys a další.

Zákys, ochucený zákys a tvaroh je možné zakoupit ve vybraných prodejnách Konzum v okrese Ústí nad Orlicí a Rychnov nad Kněžnou. Dále díky obchodní síti Konzum, je možné produkty Farmy Pod Lipou najít na trzích nákupní galerie Nová Louže v Ústí nad Orlicí.

Farmáři s jejich mléčným výrobkem „Smetánkový mls – čoko poleva“ získali právo užívat **ochrannou známku Originální produkt – Orlické hory – Smetánkový mls – čoko poleva** (viz *Obrázek 10*).

Život na farmě

Všechna zvířata na farmě mají zajištěny vhodné podmínky a odbornou péči pro život. Zvířata trvale pobývají v budovách – chlévě a stájích. K dispozici jsou pro ně velké výběhy. Krmivo je pro ně zajištěno v nejvyšší možné kvalitě.

Cíle majitelů

Chovat zdravá a kvalitní zvířata. Produkovat mléko nejvyšší kvality. Zpracovávat z něho kvalitní mléčné výrobky. Oslovovat veřejnost a rozšířit povědomí o farmách a farmářských produktech mezi obyvatele České republiky.

Zajímavosti

Mini mlékárna, mléčný automat, jezdecký klub.

Kontakt

Farma Pod Lipou

Prostřední Rokytnice

517 61 Rokytnice v Orlických horách

Otevírací doba: každý den 17:00 – 18:30

Jiří Pácha

Tel.: 603 372 560

e-mail: pacha@rokytnice.cz

Jiří Pácha mladší

Tel.: 603 536 408

e-mail: jiripacha@centrum.cz

<http://farmapodlipou.cz/>

Facebook: <https://www.facebook.com/Farma-pod-lipou-281624671995769/>

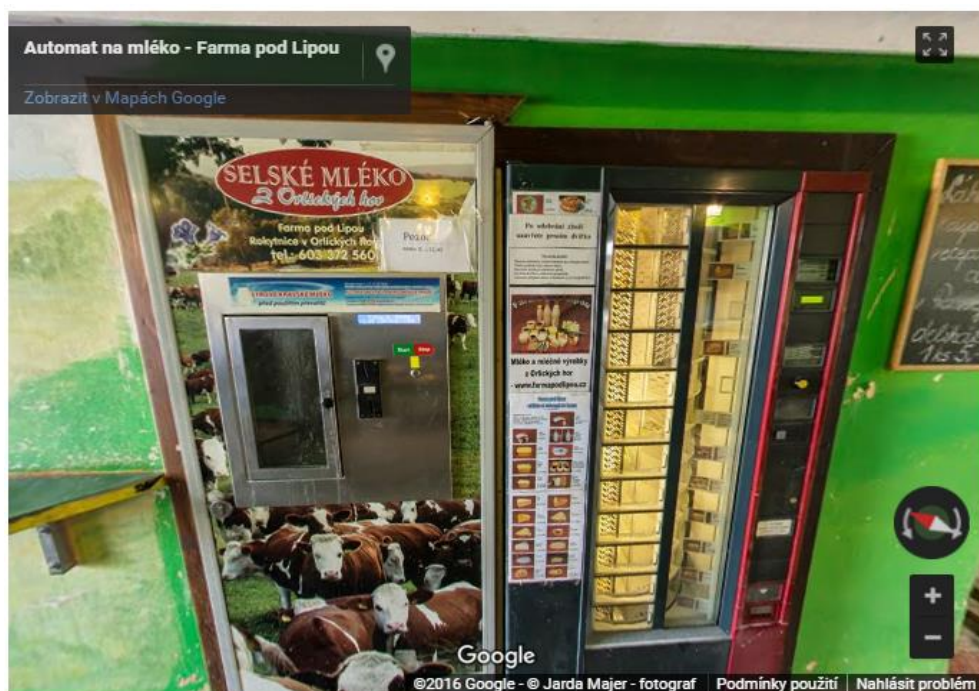

Obrázek 15 Produkty Farmy Pod Lipou

Zdroj: <http://farmapodlipou.cz/>;

autor: rodina Páchova

Fotografie

Obrázek 16 Automat na mléko a mléčné produkty -: umístění v Žamberku v průchodu Panského domu na Masarykově náměstí.

Zdroj: <http://farmapodlipou.cz/o-farme/automat-na-mleko/>; autor: rodina Páchova

Obrázek 17 Značka Regionální potravina a Certifikát ORLICKÉ HORY originální produkt

Zdroj: <http://farmapodlipou.cz/>; autor: rodina Páchova [online]

Smetánkový mls - čoko poleva

„Mlsánek“ - jak mu rodina Páchova říká, je sladký tvarohovo - smetanový dezert s čokoládovou polevou, oblíbený nejen dětmi, ale i dospělými. Na farmě ho vyrábí z vlastního plnotučného tvarohu a smetany v malé mlékárně. Použité mléko pochází z vlastního chovu červenostrakatých krav.

Jiří Pácha

Rodinná Farma pod Lipou se nachází v romantické krajině Orlických hor, kde se na kopcích pasou červenostrakaté krávy. Farma je zaměřená na produkci a zpracování kravského mléka, v sortimentu najdete mléko, jogurty, tvarohy, máslo, oblíbené smetanové mlsánky a poctivé sýry - čerstvé, zrající i nakládané. Specialitou jsou sýrové dorty vyráběné podle vlastní fantazie - na zakázku a pokaždé trochu jinak. Mléko i faremní výrobky je možné koupit přímo na farmě nebo v automatu na náměstí v Žamberku.

Kontakt
Pácha Jiří
Severní 474,
517 61 Rokytnice v Orlických horách
Tel.: +420 603 372 560
pacha@rokytnice.cz
www.farmapodlipou.cz

Obrázek 18 Značka Regionální potravina pro Smetánkový mls - čoko poleva
Zdroj: Fotografie, autor: Lucie Trejtnarová; leták Regionální potravina

8 Porovnání konkrétních subjektů působících v agroturistice

Po provedení případových studií subjektů Ekofarma MP a Sokolí Hnízdo, Penzion Chalupa U Pramene, Farma Pod Lipou bylo vyhotoveno porovnání těchto subjektů v určitých směrech působnosti.

Filozofie činnosti BIO/EKO

Každý ze subjektů zastává odlišnou filozofii ke své činnosti:

EKO směr zastává rodina Sokolových, provozují Ekofarmu a ekologický způsob farmaření.

BIO směr razí subjekt BIO&CEEPORT s.r.o.

Majitelé Farmy Pod Lipou volí standartní způsob farmaření, neprosazuje ani EKO, ani BIO směr. Avšak jsou zodpovědnými farmáři a jejich produkty jsou založeny na přírodní kvalitě a zpracování.

Jasně dané cíle a identifikovaný podnikatelský záměr má Ekofarma MP.

Produkty a certifikace

Produkty každého subjektu jsou jedinečné. Základem všech tří subjektů je **mléko** a jeho zpracování. **Cena mléka** jako výchozího ukazatele je:

Ekofarma MP: 28,- Kč / 1 litr

Farma Pod Lipou: 15,- Kč / 1 litr

BIO&CEEPORT s.r.o. nemá ve své nabídce pro přímé spotřebitele samostatný prodej mléka (pouze kefíru). Tato společnost vyváží mléko hlavně do zahraničí velkým odběratelům.

Co do rozsahu nabídky produktů má Ekofarma MP nejrozšířenější škálu produktů – vedle zpracování mléka nabízí i masné výrobky. Velmi dobrým tahem je služba závozů. Majitelé Ekofarmy MP zaváží na objednávku domácnosti všemi jejich produkty.

Farma Pod Lipou nabízí též velmi zajímavou službu, a to Mléčný automat v Žamberku s chladičím boxem na ostatní mléčné výrobky.

Nejdetailnější charakteristiku produktů s uvedením alergenů a všech důležitých informací nabízí Ekofarma MP.

Každý ze subjektů je certifikovaný.

Významné označení **Originální produkt Orlické hory** nesou produkty subjektů Ekofarma MP a Farma Pod Lipou. Označení **BIO** nesou produkty subjektu BIO&CEEPORT s.r.o.

Ubytování

Jediným subjektem nenabízejícím ubytování je Farma Pod Lipou. Zato nabízí jinou službu, kterou ostatní subjekty nemají a to Jezdecký klub a možnost ustájení koní.

Sokolí hnízdo i Penzion Chalupy U pramene ubytovávají celoročně a nejčastějšími návštěvníky jsou stálí návštěvníci – a to hlavně v případě Chalupy U pramene. Sokolí hnízdo přijímá více návštěvníků a plusem jejich nabídky je i možné pořádání oslav, svateb, firemních akcí apod.

Ceny ubytování:

Sokolí hnízdo (Ekofarmy MP): od 250,- Kč / noc

- penzion nabízí věrnostní balíčky a slevy na ubytování, jako např. pro pobyt delší 14 dní, pro stálé zákazníky, včasnou rezervaci, a další.

Penzion Chalupa U pramene: od 490,- Kč / noc = dospělí

od 350,- Kč / noc = dítě a přistýlka

Propagace a informace

Ze zkušeností můžeme konstatovat, že nejlepší propagaci je možné spatřit u Ekofarmy MP, poté u Farmy Pod Lipou a téměř nulovou propagaci má Penzion Chalupa u Pramene (BIO&CEEPORT s.r.o.).

Nejlepší a nejdetailnější informace o své činnosti, produktech a sobě samých poskytuje Ekofarma MP, za nimi opět Farma Pod Lipou a na posledním místě Penzion Chalupa u Pramene s Ekofarmou.

9 Doporučení k činnosti konkrétních subjektů působících v agroturistice

Po provedeném případových studií je uvedeno několik doporučení k činnostem konkrétních subjektů působících v agroturistice:

- **Ekofarma MP a Sokolí hnízdo**

Tomuto subjektu je doporučeno vytrvat ve své aktivitě, nabídce svých služeb a produktů a hlavně jejich kvalitě. Ekofarma MP má širokou síť odběratelů a pokrytí území České republiky. Velikým plusem je nabídka závozu domácností.

Na majitelích je oceněno zpracování jejich podnikatelského záměru s jasně vymezenými cíli. Spolupráce a ochota spolupracovat je hodnocena velice kladně.

Webové stránky tohoto subjektu jsou přehledné a nasycené potřebnými a důležitými informacemi.

Doporučeno je zlepšení zobrazování na www stránkách. Další doporučení se týká otevřenějšího vedení ekofarmy – nebát se nabídnout možnost si práci na farmě odpracovat.

- **BIO&CEEPORT s.r.o. = Chalupa Penzion U Pramene s ekofarmou**

Na majitelích tohoto subjektu je oceněna otevřenost, milý přístup a přátelské prostředí v jejich penzionu a na ekofarmě. Pobyt v této usedlosti je „svobodný“ a bez stresu. Majitelé zastávají alternativní a otevřený přístup ke všem čestným lidem. Lidem věří a každý ubytovaný si zde může připadat jako „doma“. Nejčastějšími návštěvníky jsou stálí návštěvníci. V Penzionu se často konají komorní koncerty, alternativní semináře a další přátelské akce.

Tomuto subjektu se doporučuje následující:

- zlepšení propagace
- přehlednější a detailnější WWW stránky
- širší nabídka produktů a větší počet odběratelů
- prodej samotného mléka

- **Farma Pod Lipou**

Farma Pod Lipou se postupně rozvíjí. Za dobu provádění výzkumu se majitelům podařilo zlepšit propagaci – letáky, billboardy, přehlednější WWW stránky, apod. Své produkty začínají distribuovat i do kamenných prodejen v oblasti Orlických hor, konkrétně síť obchodů KONZUM.

Fakt, že majitelé nezastávají ani EKO ani BIO směr, není vnímán jako záporný. Jejich práce je konána svědomitě. Zájem místních obyvatel o nabízené služby a produkty stoupá. Velmi dobrým podnikatelským tahem bylo pořízení Mléčného automatu s chladicím boxem v Žamberku. Otevírací doba byla rozšířena z jednodenní na každodenní – což bude jistě velkým přínosem do budoucna.

Doporučení pro tento subjekt po provedených změnách za poslední půl rok (konkrétně WWW stránky, propagace a otevírací doba) nejsou.

Do budoucna by mohlo být přínosem zřízení ubytování.

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo definovat agroturistiku, její podmínky a postavení v České republice se zaměřením na ekofarmy.

K dosažení hlavních cílů bylo nejprve potřeba v teoretické části nalézt potřebné poznatky, které byly dále uvedeny na konkrétních příkladech v části praktické. Agroturistika a jí podobné formy cestovního ruchu v poslední době vzkvétají, proto nebylo obtížné nalézt potřebné zdroje k vypracování této práce. V teoretické části byla definována agroturistika, její podmínky a zařazení do oblasti cestovního ruchu. Dále byl popsán její vývoj a postavení v České republice. Poté se práce zaměřila na podnikání v agroturistice. V praktické části jsou uvedeny konkrétní příklady subjektů působících v této oblasti. Případové studie jednotlivých subjektů vychází z rozhovorů, ukázek a ochutnávek prováděných s jednotlivými majiteli přímo na jejich farmách či ekofarmách. Rozhovor byl veden na základě sestaveného vzoru a za cíl měl zjištění nezbytných informací, názorů a postojů konkrétních lidí činných v oblasti agroturistiky. K ověření získaných informací sloužili webové stránky jednotlivých subjektů, propagační materiály subjektů a etikety produktů. V závěru práce je uvedeno porovnání jednotlivých subjektů, doporučení k činnostem konkrétních farmy a ekofaremu.

Obě části práce - teoretická s vyobrazením v části praktické posloužily k dosažení hlavního cíle práce, a to k poukázání na rozvíjející se oblast cestovního ruchu – agroturistiky v České republice se zaměřením na ekofarmy a stanovení následných doporučení k jejich činnostem.

Veškeré shromážděné informace a materiály vedly k vytvoření propagačního materiálu pro žamberecké turistické informační centrum. Propagační materiál má za cíl dostat oblast agroturistiky do povědomí jak místních obyvatel, tak i turistů přijíždějících do oblasti Orlických hor a Podorlicka. Pohnutkou k vytyčení cíle, vytvoření propagačního materiálu, byla čtyřletá působnost autorky v právě zmíněném Turistickém informačním centru v Žamberku.

Domnívám se, že cíle bakalářské práce se mi podařilo splnit. Věřím, že samotná práce, především její výstup, dopomohou k rozšíření agroturistiky mezi obyvatele České republiky a ke zvýšení návštěvnosti subjektů uvedených v této práci a propagačním materiálu.

SUMMARY

The main aim of this bachelor thesis was to define agrotourism, its conditions and status in the Czech Republic with the focus on Eco Farms.

In order to achieve the results, it was first necessary to find the required knowledge in the theoretical part of the thesis. These were subsequently demonstrated by specific examples in the practical part. Agrotourism and similar forms of tourism have thrived recently; it was therefore not difficult to obtain sources required for completing this thesis. Agrotourism, its current conditions and its place within tourism were all defined in the theoretical part. Also, its development and status in the Czech Republic were described in this part. The work is then focused on the agrotourism enterprise. Specific examples of agrotourism businesses are given in the practical part. All the case studies used are based on the interviews, demonstrations and tastings conducted with individual owners in their farms or Eco Farms. The interview was standardized and its aim was to discover all the necessary information and different points of view and beliefs of specific people active in the fields of agrotourism. In order to compare the information obtained, the businesses websites as well as the products labels were used.

The conclusion of the thesis offers comparisons of particular business entities and recommendations for activities which could be used by the farms or Eco Farms.

Both parts of the thesis have led to the main aim of the academic work, that is to highlight the booming field of tourism, i.e. agrotourism in the Czech Republic, with the focus on Eco Farms and subsequently giving some recommendations for further activities.

All the gathered information and materials led to the creation of promotional material for the Tourist Information Centre in the town of Žamberk. Its goal is to promote agrotourism among the local people as well as tourists travelling to the Orlické Mountains and the foothills. The initial motive for this promotional material was author's five-year work experience in the Tourist Information Centre in Žamberk.

I believe all the goals of the thesis have been reached and the thesis itself will assist in spreading agrotourism among the citizens of the Czech Republic and increasing the number of visitors of the businesses mentioned in this thesis as well as in the promotional material.

Seznam pramenů a literatury

Tištěné zdroje

DUDÁK V., PAVELKA Z., Agroturistika v České republice: dovolená na venkově, Novela bohemika, Praha: 2012, ISBN: 978-80-87683-03-3

KOLEKTIV AUTORŮ; Velký naučný slovník a/l, vyd. 1.; DIDEROT; PRAHA 1999, 406 s. ISBN: 80-902723-1-2

Kolektiv autorů: Turistika na venkově, Ministerstvo zemědělství ČR, 1994

KONEČNÝ, O: *Agroturistika a venkovská turistika – venkovský cestovní ruch v České republice*, ASTRON studio CZ, a.s., Brno: 2013, 24 – 36 s., 72 – 74 s., 90 – 112 s. ISBN 978-80-7375-738-0

PÁSKOVÁ M., ZELENKA J.: *Cestovní ruch, výkladový slovník*, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2002, 10 - 17 s., 309 s.

PÁSKOVÁ M., ZELENKA J.: *Cestovní ruch, výkladový slovník – kompletně přepracované a doplněné 2. vydání*; Linde Praha, a. s., 2012, 26 s., 130 s. ISBN: 978-80-7201-880-2

PLESNÍK, Pavol: *Příručka k tvorbě podnikatelského projektu ve venkovské turistice a agroturistice*, Gymnázium, SOŠ a VOŠ, spol. s. r. o., Praha: 2009, ISBN: 978-80-254-6058-0

POUROVÁ. M., *Agroturistika, možnosti rozvoje a perspektiva v České republice*, monografie, ČZU Praha, KUFR, Praha: 2000, 4 s., 16-17 s., 130 s. ISBN 80-213-0672-6

STŘÍBRNÁ, M., *Venkovská turistika a agroturistika*, Profi Press, s. r. o., Praha: 2005, 7-9 s. ISBN: 80-86726-14-2

VŠE Praha, Katedra cestovního ruchu, Kolektiv autorů: *Venkovský cestovní ruch, jeho specifika a podmínky pro rozvoj*, OECONOMICA, Praha: 2007, 10 – 11 s. ISBN: 80-245-1159-2

WEAVER, DAVID: *sustainable tourism*, Elsevier Ltd., UK: 2006, 192 s. ISBN–13: 978-0-7506-6438-7; USA: 2006, ISBN–10: 0-7506-6438-X

Internetové zdroje:

Agentura Czech Tourism; [online] dostupné na: <http://www.czechtourism.cz/> [cit. 2016-03-03]

Asociace turistických informačních center ČR; [online] dostupné na: <http://www.aticcr.cz/> [cit. 2016-03-03]

ECEAT = European Centre for Ecological and Agricultural Tourism; [online] dostupné na: <http://www.eceat.cz/> [cit. 2016-03-03]

Místní akční skupina Orlicko; [online]: <http://www.mas.orlicko.cz/> [cit. 2016-03-03]

Portál Kudy z nudy; [online]: <http://www.kudyznudy.cz/> [cit. 2016-03-03]

Portál Prázdniny na venkově; [online] dostupné na: <http://www.prazdninynavenkově.cz> [cit. 2016-03-03]

Portál Ubytování na farmě; [online] dostupné na: <http://www.ubytovaninafarme.cz/> [cit. 2016-03-03]

Regionální značky; [online] dostupné na: <http://www.regionalni-znacky.cz/> [cit. 2016-03-03]

Svaz venkovské turistiky; [online] dostupné na: <http://www.svazvt.cz/> [cit. 2016-03-03]

Ubytování na farmě; [online] dostupné na: <http://www.ubytovaninafarme.cz/> [cit. 2016-03-03]

World Wide Opportunities on Organic Farm; [online] dostupné na: <http://www.woof.net/> [cit. 2016-03-03]

WWOOF: World Wide Opportunity on Organic Farm; [online] dostupné na: <http://www.woof.net/> [cit. 2016-03-03]

Praktická část

EKOFARMA MP a Penzion s restaurací Sokolí hnízdo:

Oficiální WWW stránky Ekofarmy MP; [online] <http://www.vyrobkyzfarmy.cz> [cit. 2016-01-18]

Mléčné výrobky Ekofarmy MP; [online] dostupné na: <http://www.vyrobkyzfarmy.cz/zbozi/mlecne-vyrobkzy/> [cit. 2016-01-18]

Alergeny v produktech Ekofarmy MP a certifikáty kvality; [online] dostupné na: <http://www.vyrobkyzfarmy.cz/vyrobky-alergeny/> [cit. 2016-03-18]

Oficiální stránky Penzionu Sokolí hnízdo; [online] dostupné na: <http://www.sokolihnizdo.cz> [cit. 2016-03-18] přesměrování na: <http://www.luxusni-chalupa-penzion-bazen-orlicke-hory.cz/>

Ceník penzionu Sokolí hnízdo: [online] dostupné na: <http://www.luxusni-chalupa-penzion-bazen-orlicke-hory.cz/cenik-rodinného-penzionu-sokoli-hnizdo/> [cit. 2015-11-18]

Oficiální WWW stránky projektu Poznej svého farmáře; [online] dostupné na: <http://poznejsvehofarmare.cz/ekofarma-mp-22-8/> [cit. 2015-11-18]

Registr živnostenského podnikání; [online] dostupné na: http://www.rzp.cz/cgibin/aps_cacheWEB.sh?VSS_SERV=ZVWSBJFND&Action=Search&PRESVYBER=0&PODLE=subjekt&ICO=71821988&OBCHJM=&ROLES=P&OKRES=&OBEC=&CASTOBCE=&ULICE=&COR=&COZ=&CDOM=&JMENO=&PRIJMENI=&NA ROZENI=&ROLE=&VYPIS=1 [cit. 2016-01-21]

Rozhovor k Bakalářské práci „Agroturistika v České republice se zaměřením na ekofarmy – případová studie“, autor Lucie Trejtnarová, r. 2015 [cit. 2016-03-21]

Čerstvý přírodní slaný sýr, produkt Ekofarmy MP; [online] dostupné na: <http://www.vyrobkyzfarmy.cz/zbozi/cerstvy-syr-prirodni-slany-cca-200g/> [cit. 2016-03-21]
Obrázek 5

Tvarohový dezert čokoláda, produkt Ekofarmy MP; [online] dostupné na: <http://www.vyrobkyzfarmy.cz/zbozi/tvarohovy-dezert-cokolada-120-g/> [cit. 2016-03-21]
Obrázek 6

PENZION Chalupa U Pramene a EKO FARMA:

Oficiální stránky Penzionu Chalupa U Pramene a EKO FARMA; [online] dostupné na: <http://www.chalupaupramene.eu/> [cit. 2016-03-01]

Rejstřík firem; [online] dostupné na: <http://rejstrik-firem.kurzy.cz/28797361/bioceport-sro/> [cit. 2016-03-01]

Mariánský pramen; [online] dostupné na: <http://www.kralickysneznik.net/cil/27/Mariansky-pramen> [cit. 2016-03-01]

Rezervace Chalupa U Pramene, penzion; [online] dostupné na: <http://www.booking.com/hotel/cz/guest-house-chalupa-u-pramene> [cit. 2016-03-01]

Obchodní rejstřík online; [online] dostupné na: https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma?p%3A%3Asubmit=x&.%2Frejstrik%24firma=&nazev=&ico=28797361&obec=&ulice=&forma=&oddil=&vlozka=&soud=&polozek=50&typHledani=STARTS_WITH&jenPlatne=PLATNE [cit. 2016-03-01]

Bio produkty Chalupy U Pramene; [online] dostupné na: <http://www.chalupaupramene.eu/bio-produkty/>, Obrázek 10 [cit. 2016-03-01]

Fotografie Penzion Chalupa U Pramene; [online] dostupné na: http://www.chalupaupramene.eu/fotogalerie/photogallerycbm_672366/24/#zdsc-0305a-jpg, Obrázek 12 [cit. 2016-03-01]

Fotografie Zvířata Ekofarmy; [online] dostupné na: http://www.chalupaupramene.eu/fotogalerie/photogallerycbm_672366/24/#bigf14a-jpg1, Obrázek 13 [cit. 2016-03-01]

Rozhovor k Bakalářské práci „Agroturistika v České republice se zaměřením na ekofarmy – případová studie“, autor Lucie Trejtnarová, r. 2015 [cit. 2016-03-01]

FARMA POD LIPOU:

Oficiální WWW stránky Farmy Pod Lipou; [online] dostupné na: <http://farmapodlipou.cz/> [cit. 2016-03-02]

Fotografie Automat na mléko, Žamberk; [online] dostupné na: <http://farmapodlipou.cz/o-farme/automat-na-mleko/>, [cit. 2016-03-02] Obrázek 16

Fotografie Farma Pod Lipou; [online] dostupné na: <http://farmapodlipou.cz/>, [cit. 2016-03-02] Obrázek 15., 17.

Rozhovor k Bakalářské práci „Agroturistika v České republice se zaměřením na ekofarmy – případová studie“, autor Lucie Trejtnarová, r. 2015 [cit. 2016-03-02]

Registr živnostenského podnikání; [online] dostupné na: http://www.rzp.cz/cgibin/aps_cacheWEB.sh?VSS_SERV=ZVWSBJFND&Action=Search&PRESVYBER=0&PODLE=subjekt&ICO=63212871&OBCHJM=&ROLES=P&OKRES=&OBEC=&CASTOBCE=&ULICE=&COR=&COZ=&CDOM=&JMENO=&PRIJMENI=&NA ROZENI=&ROLE=&VYPIS=1 [cit. 2016-03-02]

Fotografie, autor: Lucie Trejtnarová; leták Regionální potravina, Obrázek 18

Facebook Farmy Pod Lipou: <https://www.facebook.com/Farma-pod-lipou-281624671995769/> [cit. 2016-03-02]

Seznam zkratek

ASZ	Asociace soukromého zemědělství České republiky
ATIC	Asociace turistických informačních center České republiky
BIO	z řeckého slova bios = život; význam biologický, ekologický či organický
CR	Cestovní ruch
ECEAT	European Centre for Ecology and Tourism
EKO	Ekologický, šetrný k životnímu prostředí
OH	Orlické hory
OSN	Organizace spojených národů
ROH	Revoluční odborové hnutí
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
TIC	Turistické informační centrum

Seznam obrázků

Obrázek 1 Ukotvení venkovského cestovního ruchu a agroturistiky v rámci ČR	15
Obrázek 2 Vymezení agroturistiky v rámci turismu	20
Obrázek 3 Regionální značky v České republice	38
Obrázek 4 Tabulka závozu	39
Obrázek 5 Čerstvý sýr přírodní slaný cca 200g	45
Obrázek 6 Tvarohový dezert – čokoláda 120 g.....	46
Obrázek 7 Ekofarma MP, promo foto Zdroj: vyrobkyzfarmy.cz (online)	47
Obrázek 8 Vítěz soutěže Regionální potravina roku v kategorii Mléčné výrobky 2013	47
Obrázek 9 Vítěz v soutěži Potravina a potravinář roku 2014.....	47
Obrázek 10 Bio produkty Ekofarmy, Chalupa u pramene	49
Obrázek 11 Poloha Chalupy U Pramene	50
Obrázek 12 PENZION Chalupa u pramene, Dolní Hedeč 49, KRÁLÍKY	51
Obrázek 13 Zvířata Ekofarmy	51
Obrázek 14 Certifikace produktu BIO&CEEPOR s.r.o.	51
Obrázek 15 Produkty Farmy Pod Lipou	54
Obrázek 16 Automat na mléko a mléčné produkty Žamberk	55
Obrázek 17 Značka Regionální potravina a Certifikát OH originální produkt	55
Obrázek 18 Značka Regionální potravina pro Smetánkový mls - čoko poleva	56

Seznam tabulek

Tabulka 1 Charakteristika měkkého a tvrdého turismu	14
Tabulka 2 Kritéria vymezení venkovských sídel	17
Tabulka 3 Udržitelný rozvoj venkovského cestovního ruchu	33

Seznam příloh

Příloha 1 Vybraná loga

Příloha 2 Rozhovor

Příloha 3 Propagační materiál

Příloha 1 Vybraná loga

Instituce ovlivňující rozvoj venkovského turismu v České republice – organizace politické a zájmové

Zdroj: Czech Tourism (online), Kudy z nudy (online), Ministerstvo zemědělství ČR, A.T.I.C. ČR (online), Svaz venkovské turistiky (online), Prázdniny na venkově (online), ECEAT (online), EUROGITES (online)

The logo for Czech Tourism, featuring the word "Czech" in red and "Tourism" in blue, with a red underline under "Czech".The logo for Kudy z nudy, featuring a stylized green and red figure with a yellow sun above it.

Kudy z nudy
Dovolená v Česku - to letí!

The logo for the Ministry of Agriculture of the Czech Republic, featuring a stylized tree with colorful leaves.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

The logo for A.T.I.C. České republiky, featuring a stylized green and white 'i' inside a circle, followed by the text "A.T.I.C. ČESKÉ REPUBLIKY".The logo for Svaz venkovské turistiky, featuring a stylized illustration of a village with a church and a windmill, surrounded by green fields and trees, with the text "SVAZ VENKOVSKÉ TURISTIKY" above and below the illustration.The logo for Prázdniny na venkově, featuring a stylized red rooster above the text "PRÁZDNINY na venkově" in a white box with a red border.The logo for ECEAT, featuring a stylized green bird in flight above the text "ECEAT" in green, with "European Centre for Eco Agro Tourism" below it.The logo for Eurogites, featuring a stylized red and white house with a chimney, surrounded by yellow stars on a green background, with the text "EUROGITES" below the house.

ROZHOVOR

Bakalářská práce

Název: *Agroturistika v České republice se zaměřením na ekofarmy – případová studie*

Autor: *Lucie Trejtnarová*

Pardubický kraj – okres Ústí nad Orlicí (Orlické hory – město Žamberk)

Studentka: *Univerzita Palackého, Olomouc*

Obor: *Ruská filologie + Aplikovaná ekonomická studia*

Název subjektu (ekofarmy):

Místo:

Rok vzniku:

Majitelé:

1. Kdy jste se rozhodli začít se věnovat Agroturistice, co vás k tomu vedlo?
2. Jste přímo Ekofarma?
3. Kolik máte ročně návštěvníků?
 - a) Kdy je největší návštěvnost?
 - b) Máte stálé návštěvníky?
4. Mohou si u vás návštěvníci např. pobyt odpracovat?
5. Jaká zvířata chováte?
6. Jaké plodiny pěstujete?
7. Vyrábíte nějaké produkty?
 - a) Jestli ano, dodáváte je do nějakých obchodů či navštěvujete farmářské trhy?
8. Nakupují od vás místní obyvatelé vaše produkty?

9. Konají se ve vašem okolí farmářské trhy?
 - a) Jak často?
10. Máte při provozu farmy i jiné zaměstnání?
11. Čerpáte dotace?
12. Máte nějaká ocenění/certifikáty? Případně jaké.
13. Ubytování: cena za noc?
14. Stravování: jak je možné se u vás stravovat? Kdo vaří? Cena?
15. Jak vypadá váš běžný den?
16. Máte nějaké dobrovolníky?
17. Kolik máte zaměstnanců či lidí, kteří se starají o farmu?
18. Pořádáte nějaké speciální programy např. pro školy, či dny otevřených dveří?
19. Hraje vaše farma nějakou významnou roli ve vaší obci/ v místě kde sídlíte? (mám na mysli např. zda dodáváte vaše plodiny do místní školní jídelny, poskytujete koně obci, atd..)
20. Máte ve vašem okolí konkurenci, či se v blízkosti žádný podobně zaměřený objekt nenachází? ekofarma nenachází?
21. Máte podporu od obce/města/kraje?
22. Jak vaši farmu propagujete? Vaše marketingová strategie?
23. Chtěli byste, aby byl váš objekt zahrnut do propagačního materiálu, který bude výstupem mé práce?

Příloha 3: Propagační materiál

